БYХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД YНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№51 (13367)
1971 оной мартын 2, вторник

Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ

ЖАЛААРАА ХАРЮУСАНА

... аймагай «Заречный» совхозой ахалагша ... Чойжит Гомбоевна ... аймагай бригадынхид ехэ ... туйлаба. Отарынь 617 ... эхэhээ 618 хурьган абта... ... hайнаар түлжүүлэг... ... Тиигэжэ тэдэнэр ... XXIV съездын хүндэ... ... зуун хонин бүриhөө зуун ... түлжүүлхэ гэhэн социа... ... аа дүүргэбэ. Отара... ... хурьгадха хонид үшөө бии. ... шадабари ехэтэй, ... бэрхэ эдэ хонишод үн... гэрэгшэ жэлдэшье амжалтатай гараhан, зуун хонин бүриhөө 100 хурьга томо болгоhон, хонин бүриhөө 3,2 килограмм ноохо хайшалhан юм.

Шэнэ табан жэлэй түсэбэй проекттэй танилсаад байхадаа, отарын хонишод абаhан хурьгадаа hайнаар харууhалжа, эхэhээнь hалгааха саг хүрэтэр тус бүриинь дунда зэргээр 22 килограммтай болгохо, энэ жэлдэ хонин бүриhөө 3,2 килограммhаа бага бэшэ ноохо абаха байhанаа мэдүүлбэ.

Б. ДОРЖИЕВ.

...ЛООРОО ЗYБШЭБЭ

... аймагай Туранай ... хүдэлмэришэдэй хамтын ... дээрэ парткомой секре... ... Банзарович Сыбиков ... шэнүүдые баримталан ...

... 1966 ондо тус совхоз ... 1628 центнер мяха, 1053 ... hү худалдаhан байгаа ... гэрэгшэ жэлдэ 4204 цент... ... 7180 центнер hүн ту... ... Үнгэрhэн табан жэлэй ... hү hаали нилээд дээ... ... гэхэ гү, али, урда тээнь ... бүриhөө оройдоол 959 ки... ... hүн hаагдадаг hаа, мү... ... килограммда хүргэгдөө. ... совхозой ажалшадай ... ри ехэ зорилгонууд табиг... Шэнэ табан жэлдэ адууhа ... ашаг шэмэ горитой ехэд... ... тарялангынь үрэжэл ... болгогдохо юм. Гансахан ... жэлдэ гүрэндэ 5000 цент... ... дээшэ мяхан, 8000 цент... ... тушаагдахаар хараалаг...

... XXIV съездын Дирек... ... проектые зүбшэн хэл... ... эндэхи ажалай түрүү... ... совхозой мэргэжэлтэд эдэб... ... хабаадажа, hанамжа ... нүүдые оруулба.

... ажахынгаа арга боломжо... ... hайнаар хэрэглэхэ ёhо... ... гэжэ хэлэхэ зуураа, ... главна экономист Бата ... Намжилов трактор, машинануудтаа гамтайгаар хандажа, бүтээсэтэйгээр ашаглаха болонобди, гэжэ тэмдэглэбэ. Гадна хүдэлмэриин шанар hайжаруулгада анхаралаа хандуулха, үйлэдбэрилэгдэhэн продукциин өөрынь үнэ сэнгые хямдаруулха шухала гэжэ hанамжалба.

Хойто-Голой фермын малшан Сергей Доржеевич Самбуев намаг хатаажа, тарялан, сабшалангаа үргэдхэхэ тухай тоггобо. Гол баялиг—газараа hайнаар ашаглахын тулада наг шэбхэ болон минеральна үтэгжүүлгэ зүбөөр хэрэглэхэ, мүн бии байгаа дутагдалнуудаа яажа саг дарыдань усадхаха тушаа суглаан анхарба.

— Севооборотуудаа гуримшуулха асуудалые түргөөр шиидхэжэ, газар элдүүрилгые эрид hайжаруулха хэрэгтэ таряашан бүхэн оролдохо ёhотой,—гэжэ Хужарай отделениин механизатор Иван Доржеевич Гомбоев тэмдэглээ. Энэ суглаан дээрэ Хужарай отделениие эрхилэгшэ Бадма Ринчинович Сыбенов, совхозой главна агроном Дамдин Цыбикжапович Гармаев гэгшэд саашанхи зорилгонууд тухайгаа хөөрэбэ.

Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэлгын түгэсхэлдэ КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр П. А. Фалилеев үгэ хэлэжэ, совхозой ажалшадай бэелүүлхэ зорилгонууд тушаа тоггоо.

Ш. БАЙМИНОВ.

СССР-эй ХУДАЛДАА ...ЙМААНАЙ МИНИСТЕРСТВЭДЭ

...ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй даалгабаряар, 1971 оной ... 1-hээ арадай хэрэглэлэй иимэ эд бараанай гүрэнэй рознич... ...нүүдэй хямдаруулагдаhан тухай. Юумэнэй сэн тодорхойлдог ...-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитет, СССР-эй Ху... ...наймаанай министерство иигэжэ мэдээсэнэ:

...оналяараа 47 сантиметр (хүрэтэр) болохо кинескопууд... ...телевизорнүүдэй, тэдэнэй кинескопуудай сэн — дунда зэр... 19 процентээр;

...оналяараа 47 сантиметр (хүрэтэр) болохо, бүтээгдэхээ ... (урда тээнь гаргагдадаг байhан) кинескопуудтай телеви... ...үүдэй—дунда зэргээр 30 процентээр;

...hа угаадаг машинануудай—дунда зэргээр 16 процентээр;

...ай 125—175 кубическа метр хэмжээнэй цилиндртэй мото... ...уудай — дунда зэргээр 19 процентээр,

...мотороллернуудай — дунда зэргээр 16 процент;

...педүүдэй — 11 процентээр;

...мотовелосипедүүдэй — дунда зэргээр 14 процентээр;

...ктрическэ ба механическа бритвэнүүдэй—дунда зэргээр 20 ...нтээр;

...рон бүд аад, плёнкоор хушагдаhан «болониин» түхэлэй плащ...й—дунда зэргээр 15 процентээр;

...сочно материалнуудаар бүтээгдэhэн зүйлнүүдэй (плащнууд, ...анууд, багахан туулмагууд, скатертьнууд болон бусад), ...илленоэз, поливинилхлоридна плёнконуудай—дунда зэргээр ...процентээр;

...зарим түхэлэй шарикова автомат ручкануудай—дунда зэр... 50 процентээр;

...арикова ручкануудай хэрэгсэлнүүдэй (ампулнууд)—дунда ...зэр 38 процентээр;

...ahуудалда хэрэглэгдэдэг химическэ аэрозольноор багсалагда... ...эд бараануудай — дунда зэргээр 20 процентээр хямдараа.

ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА XXVII КОНФЕРЕНЦИ

ОНШОТОЙ МЭРГЭНЭЭР, ШАДАМАР БЭРХЭЭР ХYТЭЛБЭРИЛХЭ—ПАРТИЙНА ОРГАНУУДАЙ ГОЛ ЗОРИЛГО

КПСС-эй ОБКОМОЙ БА ОБЛАСТНОЙ ШАЛГАЛТЫН КОМИССИИН ТООСООТО ЭЛИДХЭЛНYYД ТУШАА ХЭЛЭhЭН YГЭНYYД

ТЕХНИЧЕСКЭ ДЭБЖЭЛТЭ ХУРДАДХАН...

А. М. БЕЛЯКОВ, КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь

Партиин XXIII съездын, КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, городской партийна организаци тоосоото үедэ гол анхаралаа эмхидхэлэй болон үзэл сурталай хүдэлмэри нарижуулан hайжаруулха, ажалшадай ажалай болон политическэ эдэбхи үүсхэл хүгжөөхэ асуудалнуудта хандуулhан байна. Тиигэжэ эдэ бүхы хэмжээ ябуулганууд арадай ажахы, соёл культура хүгжөөлгэдэ, хотын хүн зоной ажабайдал hайжаруулха асуудал шиидхэлгэдэ зорюулагдаа.

Үйлэдбэриие хүгжөөлгэ, тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлхэ техническэ дэбжэлтэ хурдадхалга болон продукциин шанар hайжаруулга партийна организациин гол хэрэгынь болоhон байна. Тоосоото үедэ городой предприятинуудта 2000 шахуу технологическа шэнэ зүйлнүүд нэбтэрүүлэгдээ, элдэб янзын 1,5 мянган хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдээ. Тэрэшэлэн энэ үедэ 300 янзын шэнэ продукци үйлэдбэрилдэг болообди.

Техническэ дэбжэлтэ хүгжөөхэ талада манай түрүү предприятинууд—Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно завод, «Электромашина» ба шэлэй заводууд, нарин сэмбын фабрика болон бусад ехэ амжалта туйлаhан байна.

Олон предприятинуудай хүдэлмэреэ hайжаруулха ябадалдань экономическа шэнэ реформо бэелүүлгэ ехэ үүргэ дүүргээ. Мүнөө үедэ шэнэ гуримаар ниитын хэрэглэмжын автомобильна транспорт, тэрэшэлэн түмэр зам, промышленна 37 предприятинууд хүдэлжэ байна. Эдэнэй бүтээhэн продукциин хэмжээн бүхы продукциин 72 процентые эзэлдэг юм.

Ажалай бүтээсэ улам дээшэлүүлхэ, продукци ехээр гаргадаг болохо, тэрэнэй шанар hайжаруулха тэмсэлдэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай бэшэг ехэ үүргэ дүүргээ. Тэрэ бэшэгые городой предприятинууд болон барилгануудай коллективүүд дээгүүр зүбшэн хэлсэгдэжэ, 4600 гаран хэмжээ ябуулганууд хараалагдаа. Тэрэнэй 3800 гараниинь мүнөө үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, 2 миллионhоо үлүү түхэригэй экономическа ашаг үрэ туйлагдаhан байна.

Али олон хэмжээнүүдые бэелүүлhэнэй ашаар городой промышленна үйлэдбэриин хэмжээн табан жэлэй туршада 74 процентээр ургаа. Энэ ургалтын 80 процентнь имагтал ажалай бүтээсэ дээшэлүүлhэнэй ашаар туйлагдаа бшуу. Табан жэлэй эхинэй байдалтай жэшэбэл, 1970 ондо городой промышленностиин олзонь 4,5 дахин ехэ болоо. рентабельностиин хэмжээн 2,5 дахин дээшэлээ.

Городой ажахы хүгжөөлгэдэ барилгын эмхинүүд хубитаяа ехээр оруулhан байна. Барилгые индустриализацилгын гуримда оруулhанай, барилгын хүдэлмэри оньhожоруулhанай ашаар ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлээ. Тиигэжэ табан жэлэй туршада барилга-хабсаралгын хүдэлмэри 40 шахуу процент ургаhан байна. Тоосоото үедэ транспортын, хэлхеэ холбооной болон бусад hалбаринуудай предприятинууд яhала амжалтатай гараа.

Эдэ бүгэдэн тухай мүнөө эндэ элидхэхэ зуураа, дутуу дунданууд тухайгаа дурдангүй байха аргагүй. Нэгэ гол дутагдал гэхэдэ, зарим предприятинууд жэл бүхэндэ продукци худалдаха түсэбөө дүүргэдэггүй байха юм. Жэшээнь, нёдондо городой промышленна 50 предприятинуудай табаниинь энэ түсэб бэелүүлжэ шадаагүй. Энэшье жэлдэ энэ дутагдал үргэлжэлhөөр. Продукци худалдаха январь hарын түсэб 10 предприяти дүүргээгүй. Эдэ дутагдалнуудые усадхахын тула партиин горком болон райкомууд оролдолгоёо гаргана. Зүгөөр гээгдэлдэ ородог предприятинуудаймнай олонхинь республикын Министрнүүдэй Соведэй министерствэнүүд болон зургаануудай мэдэлэй байха юм. Харин эдэнэр тэдэнэй хүдэлмэри hайжаруулхын тула бодото хэмжээ абанагүй. Түсэбөө дүүргэдэггүй гол шалтагааниинь хадаа эдэ предприятинуудта ажалай эмхидхэл ехэ дутагдалтай, материально-техническэ талаар мууса хангагдадаг, бэлэн болоhон продукци саашань худалдаха хэрэг хангалтагүйгөөр эмхидхэдэг ушарнууд болоно.

Манай хотын ажахын ажал ябуулгадахи эгээл дутагдалтай hалбари хадаа капитальна барилга болоно. Буряадай барилгын управлени тоосоото элидхэл дотор тон зүб шүүмжэлэгдээ. Үнэхөөрөө, энэ управлениин барилгын эмхинүүд хүдэлмэриингөө хэмжээе тон удаанаар хүгжөөнэ. Энэ ушар барилгын материально-техническэ үндэhэ hууриин гээгдэлтэй байhанhаа дулдыдана. Мүн тэрэшэлэн барилга түсэблэлгэдэ олон дутагдал бии.

Коммунис байгуулалтын ехэшье, орёошье зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада нэн түрүүлэн кадрнуудай дунда ябуулха хүдэлмэри hайжаруулха шухала эрилтэ табигдана.

УРМАШУУЛГЫН ГУРИМ НАРИЖУУЛХА

А. Д. ТАХАНОВ, КПСС-эй Түнхэнэй райкомой нэгэдэхи секретарь

Түнхэнэй аймагай ажалшад түрэл Коммунис партиингаа XXIV съезд ажалай шэнэ амжалтатайгаар угтаха гэжэ эрмэлзэн хүдэлжэ байна. Аймагай колхоз, совхозуудай, предприяти болон эмхи зургаануудай ажалшад энэ жэлэй түсэб болон социалис уялгануудые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэнхэй.

Һү абаха табан жэлэй түсэб 117,7 процент, мяха—104 процент, ноохо—105,8 процент манай аймаг дүүргээ. Иигэжэ мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэб нилээд үлүүлэгдээ. Урда табан жэлэйхитэй сасуулбал, үнгэрhэн табан жэлдэ hү, мяха, ноохо абалга дээрэ яhала hайн ургалта туйлагдаа. Табан жэлэй туршада урдахи табан жэлтэй жэшэхэдэ, үхэрэй тоо толгой 20, хониной—18, адуунай—13,3 процент олон болоhон байна.

Аймагай предприятинууд продукци үйлэдбэрилхэ ба худалдаха түсэбөө мүн амжалтатайгаар дүүргээ. Товарна продукци үйлэдбэрилхэ табан жэлэй түсэб 105,5 процент дүүргэгдэhэн байна. Тиихэдэ худалдалга 106,8 процент болоо.

Өөрынгөө партийна организациин хүтэлбэри доро эбтэй эетэй, габшагай эршэтэйгээр хүдэлжэ байhан «Сибиряк» колхозой ажалшад бүришье горитой амжалта туйлаа. Табан жэлэй даабариие үлүүлэн дүүргэhэнэйнгээ түлөө тус колхоз Советскэ правительствын үндэр сэгнэлтэдэ хүртэжэ, Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаhан байна.

Гэхэ зуура бидэ өөhэдынгөө угаа ехэ арга боломжонуудые гүйсэд хэрэглэжэ шаданагүйбди. Эдэ жэлнүүдтэ аймаг дотор ороохо, хартаабха, овощ абалга балай нэмээгүй. Ушарынь газараа hайжаруулжа, үтэгжүүлжэ, зүб агротехникэ хэрэглэжэ шададаггүй дээрэhээ болоно бшуу. Зүгөөр республика доторнай зүбөөр хараалагдаhан нэгэ шэглэлтэй хүдэлмэри ябуулагданагүй. Энэ ушар илангаяа үрэhэ хүрэнгын болон малай үүлтэр hайжаруулгын хэрэгhээ элитэ харагдана. Тус асуудал шиидхэлгэдэ республикын эрдэмтэд хам орохо ёhотой байгаа. Гэбэшье бодото туhаламжа бидэ мүнөө болотороо эрдэмтэдhээ абанагүйбди. Тиимэhээ Буряадай хүдөө ажахын институдай коллектив манай аймагые шефтээ абаг лэ гэжэ hанамжалха байнаб.

Партиин областной комитет эрилтэ багатайгаар, хиналта hулатайгаар хүдэлнэ гэхэ байнаб. Жэшээнь, КПСС-эй обкомой олон шиидхэбэринүүд дүүргэлтэ болоногүй. Ушарынь хадаа дүүргэлтэ хангаха министерство болон зургаануудта эрилтэ hулаар табигдана. Манай аймагта 250 гектар газарта модо тариха, автогараж бариха, холимол тэжээлэй цехэй барилга эхилхэ тухай шиидхэбэринүүдые КПСС-эй обкомой бюро абаhан байгаа. Харин тэдэ асуудалнууд мүнөө хүрэтэрөө шиидхэгдээгүй байха юм. Хэрбээ манай аймагта холимол тэжээл гаргадаг цех бии болгоо hаа, Түнхэнэй, Ахын аймагууд малай энэ шухала тэжээлээр гүйсэд хангагдаха, али холоhоо зөөжэ асарха ябадал усадхагдаха байгаа бшуу.

Һүүлэй жэлнүүдтэ манай партиин Центральна Комитет ажалшадые материальна талаар урмашуулгын али олон хэмжээнүүдые абажа, үйлэдбэри эмхидхэлгые hайжаруулха хэрэгтэ ехэ hайн нүлөө үзүүлhэн байна. Гэхэ зуура ажалшадые моральна талаар урмашуулха асуудал үшөөл хүсэд шиидхэгдээгүй гэжэ hанагдамаар. Хүндэтэ нэрэ зэргэ олголго, чемпион нэрэ зүүлгэ гэхэ мэтын урмашуулгын арганууд хэрэглэгдэнэ. Тиихэдэ суглаан, зүблөөн болодог, тэндэ диплом, грамота, бэлэг барюулдаг, чемпионой лентэ үмдэхүүлдэг гурим бии. Теэд эдэ арганууд мүнөөнэй үеын эрилтэ хангажа шаданагүй хаш. Урдань ВДНХ-да хабаадагша бүхэндэ тусхай медаль барюулдаг бэлэй. Харин мүнөө энэ выставкэдэ хабаадагшад олон болоошье hаа, медальда хүртэгшэдынь ганса нэгэн лэ байдаг болошонхой. Үшөө тиихэдэ жэлэй туршада үлэмжэ ехэ амжалта туйлаhан ажалша бэрхэ хүнүүдтэ гүрэнэй дээдэ шан болохо орден ба медальнуудые барюулдаг ехэ хүсэтэй гурим бии бэлэй. Теэд мүнөө тиимэ юумэн үгы болошоо. Иимэ зэргын урмашуулга ажалшадые али бүхы хэрэг үйлэдэ элсүүлхэдэ ехэ урагшатай, социалис мүрысөөнэй үрэ дүншье онсо ондоо байдаг байгаа.

Тиимэhээ моральна талаар үлэмжэ шалгарhан ажалшадые урмашуулдаг гуримые дахин хаража үзэлтэй болоо гэжэ hанагдана.

МЕХАНИЗАТОРНУУДАЙ МYРЫСӨӨН

...ҮЛШЫНГЭЭ ...АТАДА

— Газар элдүүрилхэ машина, ... саг соонь заhабарил... ...абарайнгаа тарилгада эрхим ... бэлдэбэл, намартаа баян ... хуряаха байhамнай бул... ... мэдээжэ. «Хабарай нэгэ ... малые тэжээдэг» гэжэ улад ... хэлсээгүйл байха. Тии... ... бидэ мүнөө бии байгаа зэр ... машина, техникээ ... hарын hүүл болотор заhаба... ... дүүргэхэ ёhотойбди,—гэ... ... совхозой парткомой секретарь ... Рубцов hаяхан боложо үнгэр... ... механизаторнуудай суглаан ... мэдүүлээ бэлэй.

... Чисаанын совхо... ... механизаторнууд хабарайнгаа ... эрхим hайнаар бэлдэ... hүүлэй мэдээгээр эндэ бүхы ... техникэнь заhабарилаг... ... дүүргэгдэнхэй, мүнөө хоёр... ... шалгалтаяа гаража, зарим ... дутагдалнуудынь усадхагда... ...нхай. Гадна хэдэн трактор ... частиин дутамаг дээрэhээ заhабарилгань хойшо татагдана.

Эндэхи механизаторнууд хабарайнгаа тарилгада бэлэн болобошье, гар hула hуунагүй. Мүнөөнhөө комбайнуудаа заhабарилхаар түхеэрнэд.

П. УГРЮМОВ.

Хэжэнгэ.

КОЛХОЗОЙ ИНЖЕНЕР МЭДYYЛНЭ

Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө ажалайнгаа эршэ улам шангадхана. Колхозой МТМ шадар үглөөнhөө үдэшын харанхы болотор түмэр түдэгын ханхинаан, механизаторнуудай зугаа замханагүй.

Техникын хэр зэргэ заhабарилагдажа байhан тухай колхозой инженер Ч. Б. Содбоевтой хөөрэлдэхэдэмнай, иигэжэ харюусаба:

— Тарилгада бэлдэхэ, тэрэниие агротехническэ богонихон болзор соо үнгэргэхэ гээшэ гол түлэб механизаторнуудhаа, мүн техникын ямар шанартайгаар заhабарилагдаhанhаа дулдыдадагынь мэдээжэ. Энээниие хараадаа абан заhабарилагшадай тусхай бригада байгуулбабди. Мүнөө үедэ 20 гаран трактор, 30 сеялкэ, 30 гаран плуг болон хүдөө ажахын бусад зэр зэмсэгүүд hайн шанартайгаар заhабарилагдаад байна.

Тус колхоздо дүй дүршэл ехэтэй, техникэ табан хургандаал адли мэдэдэг болоhон хүн олон. Жэшээнь, үнинэй механизаторнууд Шагдаржаб Очиров, Бальжинима Ванданов, Бабасан Раднаев, Ким Бадмаев гэгшэд хабарай тарилгын халуун үедэ техникын поли дээрэ hаатахагүйн тула заhабарилгын шанарта онсо анхарал хандуулна.

— Түрэл партиингаа ээлжээтэ съездын нээгдэхэ үдэр хүрэтэр бүхы техникээ заhабарилжа дүүргэхэбди,—гэжэ эндэхи механизаторнууд мэдүүлнэ.—Энэмнай партиин ехэ хуралдаанда манай бэлэг болохо.

В. БАЕНДУЕВ.

ДААБАРЯА ХОЛО YЛYYЛЭЭ

...ХААМИН. Үнгэрэгшэ жэлдэ Буусын hү hаа... ...гүүртын малшад абаhан уялгаяа уридшалан ... ажахы доторoo дэлгэрhэн социалис мү... ...дэ шалгарhан юм.

...дэхи табан жэлэй түрүүшын январь hарада ... малшад абаhан түсэб, даабаряа саг болзор... ...бэелүүлhэн байна. Тиихэдэ түрүү hаалишад ... Цыбикова, Долгор Нанзанова, Цыбик Балда... ...элжид Раднаева гэгшэд даабаряа үлүүлээ.

— Гүүртымнай hаалишад hү hааха, гүрэндэ худалдаха 1-дэхи кварталайнгаа түсэбые март hарын 25 болотор бэелүүлхээр хараална,—гээд гүүртые даагша Дымбрыл Нанзанов мэдүүлнэ.

Мүнөө «Коммунизмын зам» колхозой hаалишад КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ абаhан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажалланад.

В. БАЛДАНОВ.

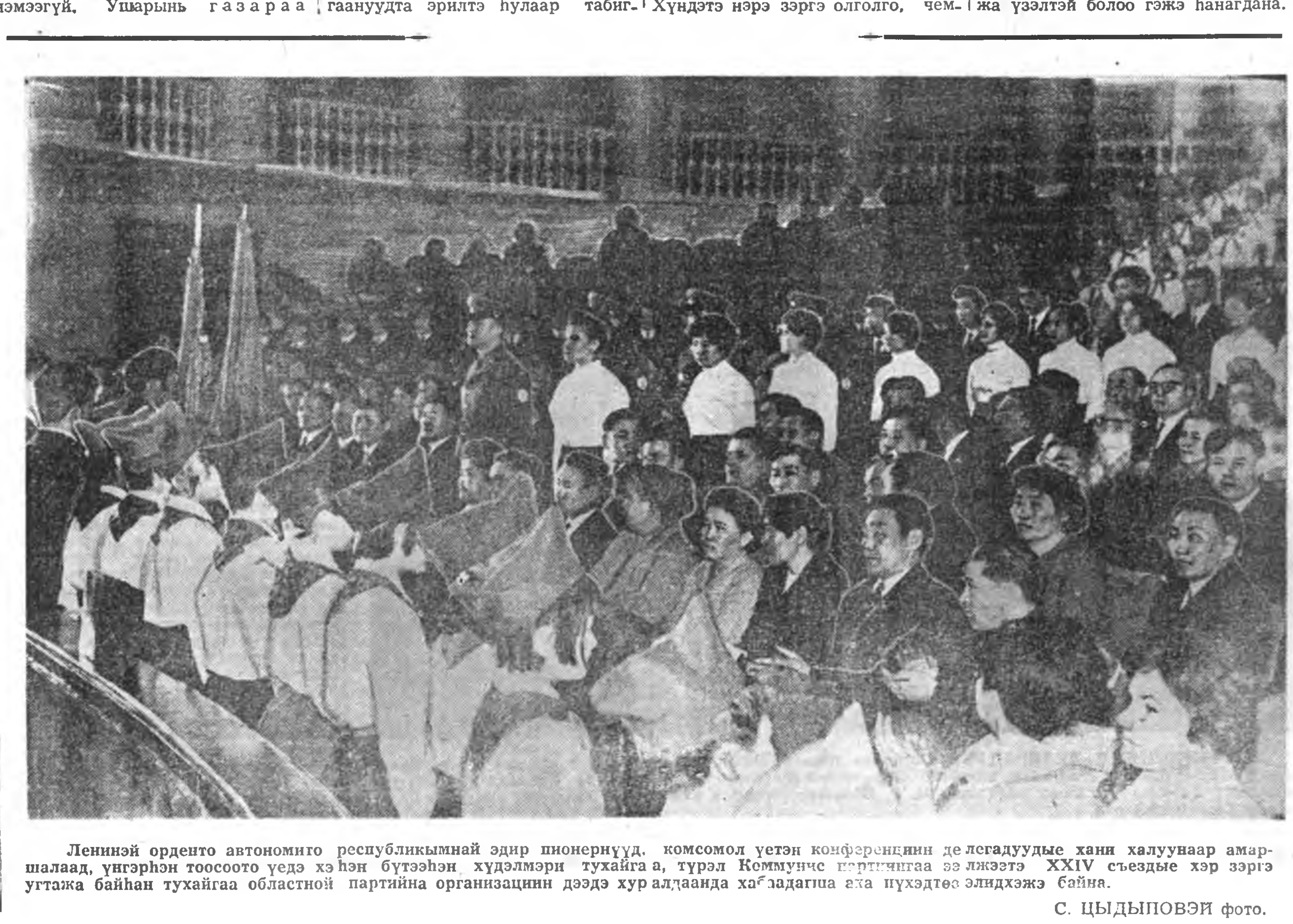

Ленинэй орденто автономито республикымнай эдир пионернүүд. комсомол үетэн конференциин делегадуудые хани халуунаар амаршалаад, үнгэрhэн тоосоото үедэ хэhэн бүтээhэн хүдэлмэри тухайгаа, түрэл Коммунис партиингаа ээлжээтэ XXIV съездые хэр зэргэ угтажа байhан тухайгаа областной партийна организациин дээдэ хуралдаанда хабаадагшад ахануухадтаа элидхэжэ байна.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

ОНШОТОЙ МЭРГЭНЭЭР, ШАДАМАР БЭРХЭЭР ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ— О

ПАРТИЙНА ОРГАНУУДАЙ ГОЛ ЗОРИЛГО

КПСС-эй ОБКОМОЙ БА ОБЛАСТНОЙ ШАЛГАЛТЫН КОМИССИИН ТООСООТО ЭЛИДХЭЛНҮҮД ТУШАА ХЭЛЭҺЭН ҮГЭНҮҮД

ҮЙЛЭДБЭРИЛГЫН ХҮСЭНҮҮД УЛАМ ХҮГЖЭХЭ

Д. С. САНЖИМИТЫПОВ—Загарайн аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ

Загарайн аймагай арадай ажахы түргэнөөр хүгжэжэ байна. Промышленна үйлэдбэриин хэмжээн үнгэрһэн табан жэлэй туршада 1,5 дахин ехэ болоо. Илангаяа модо бэлэдхэл, автомобиль, трактор болон двигатель заһабарилга, горнорудна промышленность ехэ түргөөр хүгжэжэ байна.

Табан жэлэй туршада үйлэдбэриин фонднууд 1,5 дахин, ажалай бүтээсэ 40 шахуу процент ургаһан, сагаан шулуу малталга 2,7 дахин, автомобиль заһабарилга 2 дахин, автомобилиин двигатель заһабарилга 3 дахин, байрын гэрэй хэрэгсэлнүүдые гаргалга 60 процент, ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангалга 3,5 дахин дээшэлһэн байна.

Промышленна продукци худалдаха табан жэлэй түсэб 1970 оной декабриин 14-дэ аймагнай дүүргээ һэн. Түсэбһөө үлүүлэн 1,55 миллион түхэригэй продукци худалдагдаа. Бүхы аймаг дотор табан жэл соо гэргашалһан капитальна һомололго 40 шахуу миллион түхэриг боложо. урда табан жэлэйхиие хоёр дахин эбхээ.

Колхоз, совхозуудай материально-техническэ үндэһэ һуури нилээд һайжараа. Энэ үедэ 2 мянган үнеэдэй, мянган тугалай, 10800 хониной багтаха байранууд, 20,5 мянган дүрбэлжэн метр теплицэ баригдаа. Колхоз болон совхозууднай энэ үедэ гүрэнһөө 127 трактор, 52 автомашина, 70 комбайн болон бусад олон техникэ болон түхеэрэлгэнүүдые худалдан абаа бшуу. Энэ үедэ манай аймагта «Сельхозтехника» нэгэдэлэй отделени, колхоз хоорондын барилгын эмхи, «Бурводстрой» трестын нүүдэл оньһожоруулагдаһан колонно, Үнэгэтэйн барилга-заһабарилгын участок шэнээр эмхидхэгдээ.

Үнгэрһэн табан жэлэй туршада туйлаһан амжалтанууд тухайда эндэ элидхэхэ зуураа, бидэ амжалтаараа һанаагаа амарха ёһогүйбди. КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдэй проект соо асари ехэ зорилгонуудай табигдаад байхада, бидэ бүри эршэтэйгээр, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ, аймагайнгаа үйлэдбэрилгын хүсые улам хүгжөөхэ хүсэлэнтэйбди. Тиигээдшье энэ табан жэл соо бүтээхээр ехэ ехэ зорилгонуудые хараалаһхай гээшэбди.

Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхын тула эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри бэелүүлэгдэхэ болоно. Нэн түрүүлэн газар таряалан һайжаруулха, ургэдхэхэ, сабшалан болон таряалан бүри ехээр уһалха эрилтэ табигдана. Зүгөөр энэ хэрэг бүтээлгэ ганса манай аймагай колхоз, совхозуудай хүсэ болон мүнгэ зөөреэр хэгдэхэнь бэрхэтэй. Жэшээнь, Добо-Ёнхорой ба Дабаатын намагуудые хатаалгада, уһалууриин системэнүүдэй эхинэй барилгануудта ханаабуудые капитальнаар заһабарилгада нилээд ехэ һомололго хэрэгтэй. Эдэ хүдэлмэринүүдые бүтээгээд байгаа хадаа таряалан болон сабшалангай ургасые эрид дээшэлүүлхэ аргатай болохобди.

Мал ажалые хүгжөөхэ талаар табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын тула нэн түрүүлэн малай үүлтэр һайжаруулха, тоо толгойень улам олошоруулха, харууһалга эрид һайжаруулха хэрэгтэй болоно. Гэхэ зуура манай ажахынууд, илангаяа совхозууд малай байрануудые олоор бариха ушартай. Тиихэдэ мал ажалдахи хүндэ хүшэр хүдэлмэри оньһожоруулга ехэ гээгдэлдэ оронхой. Энэ талаар «Сельхозтехника» нэгэдэлэй СМУ, «Целинстрой» трестын 173-дахи ПМК манай ажахынуудтай тусхай хэлсээтэй байбашье, барилгын хүдэлмэри тон аали набшоор бүтээжэ байдаг.

Тайлсын совхозой үндэһэ һуури дээрэ гахай үсхэбэрилхэ томо комплекс байгуулбал, ашаг үрэнь ехэ байха һэн гэжэ бидэ бодонобди. 4 мянган толгой үхэр эндэ байлгажа, шахаха гээшэ ехэ бэрхэтэй хэрэг. Хэмгүй ехэ тэжээл, уужам бэлшээри хэрэгтэй бшуу. Теэд энэ Тайлса шадар тиимэ арга боломжо байхагүй. Харин эндэ гахай баряа хада даб дээрэ хэрэгтэй байрашье, гахайшан болохо бэрхэ шадамар хүнүүдшье бии.

ЭДЭБХИ ҮҮСХЭЛТЭЙГЭЭР, ЭРШЭТЭЙГЭЭР

А. Р. ПОТЕПАЛОВ,—КПСС-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи секретарь

Манай аймагай хүдэлмэришэд болон колхознигууд байгша оной түрүүшын кварталай түсэб болзорһоо урид дүүргэхэ гэһэн социалис уялгаяа лаб бата бэелүүлхээр зоригжонхой. Партиин XXIV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахашье. Колхоз, совхозууд түсэбһөө гадуур 3 мянган центнер һү, 1600 центнер мяха худалдаха, хонишоднай адаг 127 мянган хурьга абаха гэхэ гү, али 100 эхэ хонид бүхэнһөө 90 хурьга түлжүүлхэ, хабарай тарилгын хүдэлмэридэ бэлэдхэл сүм дүүргэхэ гэһэн уялгатай.

Энэ хэлэһэндээ хүрэхын түлөө ажалшаднай угаа эдэбхитэйгээр хүдэлжэ байна. «Коммунизм», Ленинэй, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозуудай, Борьёогой ба Ториин совхозуудай хонишодой 50—60 процентнь 100 эхэ хонид бүриһөө 100-һаа дээшэ хурьга абаха гэһэн дээшэлүүлһэн социалис уялгатай. Социалис мүрысөөнэй манлайда Социалис Ажалай Герой нүхэр Цыремпилова, Колхознигуудай бүхэсоюзна III съездын делегат нүхэр Цыретарова, энэ областной партийна конференциин делегадууд нүхэд Гомбоев ба Рабдаев гэгшэд алхалжа ябана.

«Октябрьский», Борьёогой совхозуудай, XX партсъездын, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозуудай һү һаалиин фермэнүүдэй коллективүүд ехэ һайнаар хүдэлнэ. Тэндэхи һаалишадай диилэнхи олоннинь хоёр мянганай богоһо дабшажа гаранхай. Тиихэдэ һаалишад Грудинина, Болдакова, гэгшэд нёдондо 2800—2900 килограмм һү үнеэн бүриһөө һаанхай. Эдэнэр энэ жэлдэ 3000-най шатые гаталха зорилготой.

Табан жэлэй һүүлшын жэлдэ мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэбөө аймагнай бүхы талаарнь дүүргэжэ шадаа һэн. Тиихэ зуураа түсэбһөө гадуур 22 мянган центнер һү, 967 центнер нооһо, 552 центнер мяха болон миллионһоо үлүү үндэгэ гүрэндөө тушаагаа бшуу.

Гүрэнэй бэлэдхэлэй сэн дээшэлүүлхэ талаар парти ба правительствын хараалһан хэмжээ ябуулгануудай ашаар ажахынуудаймнай олзонь нилээд арьбажаа. Аймагай бүхы 11 ажахы бултадаа олзотой гараһан байна.

Аймагай ажахынууд тэрэшэлэн түсэбтэ табан жэлэй даабари мүн лэ һайнаар дүүргэһэн байна. Жэшээнь, таряа худалдалга 155 процент болоо һэн. Тэрэшэлэн хартаабха, һү, нооһо, мяха, үндэгэ худалдаха түсэб үлүүлэгдээ.

Саашадаа ниитын адууһа малай тоо толгой үсхэбэрилхэтээ хамтэ ашаг шэмыень улам дээшэлүүлхэ зорилго табигдана. Мүн тэрэшэлэн малай тэжээл бэлэдхэлгэ шиидхэхы шанартай хэрэг. Гэхэ зуура манай ажахынуудай уһалагдадаг газар тон заахан гээшэ. Тиимэһээ Борьёогой талые уһалдаг болохын түлөө мелиоративна айхабтар ехэ хүдэлмэри хэхэ хэрэг гараад байна. Үшөө тиихэдэ Зэдын гол бургааһа шугыһаань сэбэрлэхэ шухала. Холын бэлшээри тухай асуудал гараһаар үнинэй. Тиинһэн мүртөө мүнөө болотороо урагшаа ябаһан юумэнь үгы. Тэрээн уруу ошохо харгы заһабарилгада мүн лэ ехэ һомололго, техникэ хэрэгтэй болоно. Гадна тэрэниие бэелүүлхэ мэргэжэл шадабаритай хүнүүдшье үгы гээшэ. Ушар иимэһээ холын бэлшээри ашаглаха зорилгоор «Сельхозтехника» нэгэделэй мэдэлэй тусхай отряд бии болгожо, хүсэд хэрэгтэй зэмсэгээр хангаха шухала байгаа.

Буряадай АССР-тэ хониин ажал хүгжөөхэ тухай хэмжээ хараалһан РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол гараһаар үнинэй. Гэбэшье тэрэ тогтоол ехэл хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байна. Малай байра барилга, гэр байра бодхоолго урданайхидаал адляар аали нобшоор хэгдэнэ. Хониной племсовхоз бии болгохо тушаа хөөрэлдөөн гараһаар гурбан жэл болоно байна. Тиимэ совхоз бии болгохо арга боломжошье манда бии. Энэ асуудал баһал мүртэйгөөр шиидхэгдэнэгүй.

Эдэ асуудалнууд республикын дээдэ органуудай хабаадалгагүйгөөр шиидхэхын аргагүй. Тиимэһээ ойрын сагта эдэ асуудалнуудые шиидхэхэ бээз гэжэ найдагдана.

БАРИЛГАШАД ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ХҮРЭХЭ

К. А. ВОСКАНЯНЦ—Буряадай барилгын управлениин начальник

Үнгэрһэн табан жэлдэ республикын барилгашад өөрынгөө арга боломжын зэргээр хэмгүй ехэ хүдэлмэри хээ гээшэ. Энэ үедэ манай барилгашад 169 миллион түхэригэй барилга хэһэн байна. Энэнь урда табан жэлэйхиһээ 21,1 процент дээгүүр болоно. 110 миллион түхэригэй гол фонднууд ашаглалгада үгтөө. Энэ үедэ 50 километр шахуу ута инженернэ түхеэрэлгэнүүд баригдаа, шэлэй, прибор бүтээлгын, судна бүтээлгын, силикатна хирпиисын, Кировэй нэрэмжэтэ заводууд дээгүүр томо барилганууд ашаглалгада үгтэһэн, олон кинотеатр, клуб, культурын байшан баригдаһан.

Ажалай эмхидхэл һайжаруулһанай ашаар 1970 ондо 1965 онойхитой жэшэбэл, ажалай бүтээсэ 31 процентээр ургаһан байна. Ажалай бүтээсын дээшэлһэн, оньһожоруулга үргэнөөр хэрэглэдэг болоһон ушар барилгын болзор нилээд хорооха арга олгоо. Хэрбээ урда табан жэлэй түрүүшын жэлнүүдтэ манай барилгын управлени ехэ гарзада ородог һаа, 1965 онһоо хойшо иимэ гарзада орохоёо болижо, жэлһээ жэлдэ олзоёо дээшэлүүлжэ байдаг болонхой. Мүнөө үедэ гарзада ородог нэгэшье һалбари манай управлени дотор үгы гэжэ хэлэхэ байнабди. Илангаяа 8-дахи СМУ-гай, гэр барилгын комбинадай коллективүүд түсэбөө һайнаар дүүргэдэг гээшэ.

1970 ондо барилгын управлени бүхы дээрээ түсэбөө дүүргээгүй байбашье, зарим эмхинүүднай урдахи зорилгоёо бэелүүлжэ шадаагүй байха юм. Энэ талаар илангаяа гурбадахи, долоодохи барилга-хабсаралгын управленинүүдэй ажал ябуулга хангалтагүй. Эдэ хоёр управленинүүд 1100 мянган түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри дутуу хэһэн байха юм. Тиигэжэ силикатна хирпиисын заводой, нооһо угаадаг фабрикын, тэрэшэлэн нютагай Соведэй мэдэлэй барилганууд гээгдэлдэ ороо.

Барилга дүүргэхэ болзор жэлэй һүүлшын кварталда дууһахаар түсэблэгдэдэг байна. Энэ ушар илангаяа байрын гэрнүүдые барилгада тохёолдоно. Тиигэжэ манай хүдэлмэридэ хүндэ байдал ушардаг. Тэрэшэлэн хэһэн хүдэлмэриимнай шанар муу, зохёоһон проектые хазагайруулдаг, техническэ гурим баримталдаггүй ушарнууд манай хүдэлмэриие хойшо татана. Тиимэһээ Буряадай барилгын управлени өөһэдынгөө мэдэлэй эмхинүүдтэй суг хамта хүдэлмэриин шанар һайжаруулха, материальна хангалгын дутагдалтай байһан дээрэһээ барилгашадай бригадануудай миин байха ушар үшөөл усадхагдаагүй байһаар.

1971 ондо Буряадай барилгын управлениин эмхинүүд 38 миллион түхэригэй хүдэлмэри хэхэ гүсэбтэй. Энэмнай нёдондонойхиһоо 15 процентээр ехэ болоно.

КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАДУУД: Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой һаалишан Е. А. Базаржапова (зүүн гарһаа), Хэжэнгын аймагай «Первомайский» совхозой үхэршэн Н. Бадмаева, Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой һаалишан Ц. Г. Шодоева гэгшэдэй ажал хэрэг тушаагаа ярилдаха юумэнииһь барагдалтай аал.
С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

ОРШО ОЛЗОО ТООЛОХО ХЭРЭ

Н. Л. ТОГМИТОВА, Хориин совхозой хонишон

Үнгэрһэн табан жэлэй туршада манай Хориин аймагай ажахынууд урдаа табигдаһан түсэбүүдые дүүргэһэн байна. Аймагай хонишод нооһо абаха түсэбөө 111,5 процент дүүргэжэ, хонин бүриһөө 3,1 килограмм нооһо хайшалжа. гүрэндөө түсэбһөө гадуур 1100 центнер (зачетно шэгнүүрээр) нооһо тушаагаа.

Энэ жэлэй эхиндэ аймагай ажахынууд 108 мянган хонитой байгаа. Аймагай хонишод байгша ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 85 хурьга түлжүүлхэ уялга абанхай. Февралиин 25-най мэдээгээр аймаг дотор 37 мянган хурьган абтаа гэхэ гү, али 100 хонин бүриһөө 72 хурьгатай бологдоо гээшэ. Хонид хурьгалжа үшөөл ургэлжэлһөөр.

Урда жэлнүүдтэ хонин бүриһөө хурьга түлжүүлдэг бригада үсөөн байбал, харин нёдондо 21 бригада зуутанай тоодо ороһон. Мүнөө жэлдэшье 100 хонин бүриһөө 100 хурьга түлжүүлһэн хонишод бии. Цырендоржи Чимитовэй бригада 106, Нима Дондоковой—104. Норбо-Самбу Бадмаевай бригада 100 хурьга 100 эхэ хонин бүриһөө абаад байнхай. Хонин бүриһөө хурьга абаха ойртоһон хонишодой бригадануудай тоодо нүхэд Мархюев, Сойжинов, Жамсаранова, Гунтыпова болон бусад ороно. Үнгэрһэн жэлдэ Анаагай совхозой 3-дахи отделениинхид бүхы дээрээ 100 хонин бүриһөө 100 хурьга түлжүүлжэ шадаа һэн.

Өөрынгөө отара тухай хэлэхэ болоо һаа, би нүхэртэеэ хоюулан хүдэлнэбди. Табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтые хаража үзэбэл, иимэ байна:

1966 ондо 524 эхэ хонидһоо 17,96 центнер нооһо абтаа (түсэб 14,15 центнер гэхэ гү, али хонин бүриһөө 3,522 килограмм нооһо хайшалагдаһан юм. 100 хонин бүриһөө 104,9 хурьга түлжүүлэгдэжэ, эхэһээ һалгааха үедэ 21,5 килограммда хүргэгдөө һэн.

1967 ондо 440 эхэ хонидһоо 12,45 центнер нооһо абаха түсэбтэй байбал, тэрэнээ 14,4 центнертэ хүргэжэ, хонин бүриһөө 3,260 килограмм нооһон хайшалагдаа. 100 хонин бүриһөө 105,2 хурьган томо болгогдоһон юм.

1968 ондо 496 эхэ хонидтой байжа, нооһо абаха түсэбөө мүн лэ үлүүлэн дүүргэжэ, 100 эхэ хонин бүриһөө 101 хурьга түлжүүлэгдээ һэн. 1969 ондо баһал нооһо абаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэжэ, 100 эхэ хонин бүриһөө 102,1 хурьга томо болгогдоо. 1970 ондо 554 эхэ хони харууһалжа, нооһо абаха түсэбөө 4 центнерээр үлүүлжэ, хонин бүриһөө 3,851 килограмм нооһо хайшалжа, 100 эхэ хонин бүриһ... га түлжүүлжэ гараа... гэжэ табан жэлэй... талаараа үлүүлэн... байна.

Манай отарада 35... шалан даалгаданха... жэл бүри 470—603... һэн абтажа байгаа... гасуур 1969 ондо... үбһэн абтаа һэн... мнай гектар бүриһөө... центнер үбһэн жэл бү... на. Сабшалан һайжа... ха, үбһэ хуряаха... өөһэдынгөө хүсөөр ха...

Отарынгаа гаргаша... оршые тооложо үзэхэ... нирхолтой. Эгээн баг... һан 1969 онние аба... отарамнай бүхыдөө 7... гаргаша хэһэн, 196... сэнтэй продукци ү... Тиигэжэ отарын х... 34,48 түхэриг олзо о... түхэригэй гаргаша х... али 22,03 түхэриг с... таһан байха юм.

Энэ жэлэй январи... эхэ хонитой байгаа... тэдэнһээмнай 600 ху... хай. Үшөөшье хурь... бии. Тиигэжэ энэ жэл... хонин бүриһөө 110 х... болгохо аабзабди гэж... Энэмнай КПСС-эй ХХ... манай ажалай бэлэг б...

АРГА БОЛОМЖОЁО ХЭРЭГЛЭН

П. М. ПАВЛОВ, Хориин райкомой нэгэдэхи секретарь

Областной партийна организаци КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэриие хүтэлбэри болгон, республикынгаа ажахын болон культурна асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ зорюулагдаһан эмхидхэлэй, политическэ ехэ хүдэлмэри тоосоото үе соо үнгэргөө, энээнэй ашаар зарим тэды амжалта туйлагдаа гэжэ тэмдэглэхээр.

Республикымнай промышленность табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ, хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгэ дээшэлээ, социально-культурна хангалга һайжараа. Хориин аймагай ажалшад республикын туйлаһан ажалай амжалтада өөһэдынгөө хубита оруулалсаа гэжэ областной партийна конференцидэ элидхэнэбди. Мяха худалдаха табан жэлэй даабари 101 процент, һү—128 процент, нооһо—111,5 процент дүүргэгдээ. Областной партийна конференциин делегат, Хориин совхозой ахалагша хонишон Намжилма Ламахановна Тогмитова, Хориин совхозой тракторист Павел Петрович Горшков, Георгиевский совхозой һаалишан Намжилма Добшиновна Доржиева болон бусад олон түрүүшүүл эршэмтэй һайнаар ажаллана.

Нёдондо хонишодой 22 бригада 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абажа түлжүүлээ, 25 һаалишад үнеэн бүриһөө 2000 килограмм һү һааһан байна. Мал ажалай хүшэр хүдэлмэри оньһожоруулха, үйлэдбэриие, ажаһуудалые электрижүүлхэ талаар зарим хэды хүдэлмэри хэгдээ.

Аймагай хүдөө ажахые хүгжөөхэ зарим, тусхайлан тэжээлэй бата бэхи үндэһэ һуури байгуулха асуудалнуудай саг сөөгоо шиидхэгдэжэ байгаа һаа, бүри ехэ амжалта туйлагдаха һэн. Энэ асуудал манай аймагта ехэ шухала юм. Хура бороотой жэлнүүдтэшье манай совхозууд хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ аргагүй байдаг, ондоо тээһээ тэжээл зөөжэ асардаг.

Тэжээлэй бааза бэхижүүлхэ, орооһото тэжээлэй культурын, үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлхэ талаар зарим тэды хүдэлмэри хэгдэнэ. Органическа үтэгжүүлгэ, наг шэбхэ сабшалан, поли дээрэ гаргагдана. Ажахынууд орооһоной, үбһэ ногооной тогтууритай һайн ургаса хуряаха дүй дүршэлтэй болоно байна. Ехэ тэжээл хуряажа абахын тула уһалагдадаг газар зүбөөр хэрэглэхэ шухала. Манай аймаг иимэ ехэ газартайшье һаа, нэгэ гектарһаа дунда зэргээр оройдоо 10,5 центнерэй үбһэ ногоо хуряана, уһалууриин ёһотой инженернэ түхеэрэлгын үгы дээрэһээ сабшалан һайнаар уһалагданагүй, ургаса багаар абтана гээшэ.

Ажахынуудые мелиоративна хүсэ ехэтэй техникээр, тракторaар хангаха хэрэгтэ туһаламжа хүргэхыень КПСС-эй обкомые, республикын Министрнүүдэй Соведые гуйнабди. «Бурводстрой» трестын оньһожоруулмал нүүдэл колонно техникээр дуталдана, тиимэһээ хараалагдаһан хүдэлмэри хэжэ шаданагүй.

Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын тула үүлтэрыень һайжаруулха хүдэлмэри ябуулха шухала. Дээдэ-Тайлсын совхоз эмэ малай үүлтэр һайжаруулһанай ашаар һү һаалгые һүүлэй жэлнүүдтэ дээшэлүүлээ. Хэрбээ 1967 ондо үнеэн бүриһөө 1173 килограмм һүн һаагдаһан байбал, нёдондо 1687 килограмм һүн һаагдаа. Ойрын жэлнүүдтэ үнеэн бүриһөө 1800 килограмм һү һааха зорилго манай урда табигдаа. Малай үүлтэр һайжаруулбал, энэ зорилго шиидхэгдэхэ юм.

Мяха үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха хэрэгтэ ехэ бэрхэшээл дайралдаһаар. Малые промышленна аргаар тэжээн шахажа эхилбэл, энэ зорилго шиидхэхэ арга бии. Тиихын тула зоотехническэ, санитарна эрилтэдэ хүрэмэ материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха, тэжээл буйлуулха, мал уһалха, мүн байра сэбэрлэхэ оньһожоруулмал түхеэрэлгэтэй типовой байрануудые бариха хэрэгтэй юм. Республикын организацинуудай туһаламжагү... зорилго шиидхэжэ ш... элитэ.

Аймаг модо бэлэдхэла... промышленностьтай... зууднай аймагай бүхы п... продукци 85 процентые... шэ. Модо бэлэдхэлэй... ность зарим тэды амжал... шье, ехэ гээгдэлдэ орон... нэгэшье леспромхоз т... гээгүй. Энээнэй шалтага... хэдэ, арга боломжонууд... рэглэгдэнэгүй, хүдэлмэри... һэлгэгдэнэ. Мүн мод... асуудал шиидхэгдээгүй...

Арад зоной материал... һайжаруулха, тэдэнэй э... ха гээшэ ехэ шухала г... тухай партиин ЦК-гай Д... дэй проект дотор дахин... дэнэ. Ажалшадай байдал... улам һайжаржа байбаш... эрилтэ үшөө хүсэдөөр х... гэжэ тэмдэглэхээр. Ай... совхоз, леспромхозуудай... нуудые болбосон түхэл... Удинск, Дээдэ-Тайлсын... типовой дунда һургуул... асуудал шиидхэхээр боло...

ПАРТИИН СЪЕЗДДЭ АЖАЛАЙ БЭЛЭГ БАРИХАБДИ

А. М. БАРАНОВ, Улаан-Үдэ станциин локомотивна депогой машинист

Нүхэдүүд, партиин областной конференциин делегадууд! Партиин XXIV съездын баталан абаха Директивэнүүдые бодото дээрэнь дүүргэхэ, түмэр замаар арадай ажахын ехэ ашаа шэрэдэг болохо арга боломжо маанадта бии.

Улаан-Үдын отделениин түмэр замые электрижүүлхэ хүдэлмэри үнгэрһэн жэлэй декабриин 31-дэ дүүргэгдээ. Гүрэмнай түмэр замые эгээл шэнэ электровозуудаар хангаа. Локомотивна бригадануудые бэлдэхэ, заһабари хэхэ хүдэлмэри һайжаруулха талаар горитой ехэ юумэн хэгдээ. Мүнөө электровозуудаар арадай ажахын ашаан шэрэгдэдэг болоо. Локомотивна бригадануудай хүдэлмэри һайжаруулха, локомотивуудые ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхэ арга бии.

Теэд эдэ арга боломжонууд хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Манай деподо абтаһан шэнэ түхэлтэй хоёр электропоезд линидэ гаргагдангүй, миин байлгагдаһаар. Тэрэниие ашаглаха, заһабарилха асуудал үшөө шиидхэгдээгүй. Локомотивна депо үргэдхэхэ, һэльбэн заһабарилха ехэ шухала болоо. Мүн культурын байшан бариха, түмэр замшадые гэр байраар хангаха асуудалда анхаралаа хандуулхыень партиин обкомые гуйнабди.

Манай коллектив партиингаа табиһан агуу ехэ зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ гэжэ анхарал оролдолго гаргана. В. И. Ленинэй ойн баярай жэлдэ абаһан уялгануудаа, 8-дахи түсэбтэ табан жэлэй даабариие амжалтатайгаар дүүргээбди.

Мүнөө партиин XXIV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэжэ ехэ бэлэдхэл хэжэ байнабди. Манай локомотивна колонно үнгэрһэн жэлые һайнаар түгэсхэһэн юм. 700 тонно дизельнэ түлишэ алмаһан, гээгдэжэ ерэһэн пассажирска поезднуудые саашань графигай ёһоор жолоодон ябуулһан байнабди. Олон машинистнүүд мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлээ.

Партиин съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа хүн бүхэн, бүхы колонномнай амжалтатайгаар дүүргэжэ байна гэжэ областной партийна конференцидэ элидхэнэбди.

Съездын нээгдэхэ үдэр болотор 240 тонно дизельнэ түлишэ алмаха гэжэ хараалһан байбал, мүнөө 450 тонно алмаабди. Съездын нээгдэтэр 500 үлүүтэй тонно түлишэ алмажа, алмаһан энэ түлишээ хэрэглэн, 25 үдэрэй туршада пассажирска поезднуудые жолоодон ябуулха байнабди. Депогой бусад цех, колоннонуудай хүдэлмэришэд партиин XXIV съездэ ажалайнгаа бэлэг бэлдэжэ байнхай

Локомотивна депогой коллектив партиин съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ, мүн шэнэ табан жэлэй түрүүшын оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн уялгаяа бодото дээрэнь бэелүүлхын тула хүсэ шадалаа элсүүлжэ байна гэжэ өөрынгөө коллективэй үмэнэһөө областной партийна конференциие найдуулнаб.

АРАД ЗОНОЙ АША ТУҺ

М. Ф. ЗАВГОРОДНЯЯ, Республикын нютагай промышленностиин министр

Нүхэд делегадууд! Ашаг үрэ ехэтэй үшөө нэгэ түсэбтэ табан жэл үнгэрэн гараа. Манай орон экономикоёо, оборонно хүсэ шадалаа бэхижүүлэн хүгжөөхэ, арад зоной материальна байдал һайжаруулха талаар урагшаа горитой алхам хэбэ.

КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүд экономическа, социальна гол түлэб даабаринуудаар амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Коммунис партиин эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулһанай, ажалшадай политическэ болон ажалай ехэ эдэбхи үүсхэл гаргаһанай ашаар амжалта туйлагдаба.

Энэ хэрэгтэ республикымнай промышленностиин, тэрэ тоодо нютагай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө хубита оруулһан байна.

Нютагай промышленностиин үйлэдбэри үнгэрһэн табан жэлэй хугасаада нилээд хүгжөө. 1965 ондо 11521 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдэһэн һаа, 1970 ондо 20.948 мянган түхэригэй эд бараан гаргагдаа. Ажалай бүтээсые 39,7 процентээр дээшэлүүлһэнэй ашаар 6 миллион 565 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдэһэн байна.

Табан жэлэй туршада предприятинуудай гол фонднууд ургаа, шэнэ түхеэрэлгэ, техникэ тодхогдоо. Предприятинууд шэнэдхэн байгуулагдажа, технологинь наряжуулан һайжаруулагдажа байна. Мүнөө үедэ нютагай промышленностиин предприятинууд 68 түхэлэй элдэб янзын зүйлнүүдые бүтээдэг болоо. Харин 1967 ондо 37 түхэлэй продукци үйлэдбэрилэгдэдэг һэн.

Энэл хугасаада Бэшүүрэй оёдолой фабрика, арадай урлан дархалгын предприяти байгуулагдаа. Хүдэлмэрилэгшэдэй абадаг салин хүлһэн 80 түхэригһөө 112 түхэриг хүрэтэр дээшэлээ.

Министерствын бүхы предприятинууд түсэблэлгын болон экономическа урмашуулгын ш... да оруулагдаһан байна... предприятинуудай ху... зарим горитой дутагдал... усадхагдаагүй байһаар... дарадаг, сабхиин фабрик... дүүргээгүй. Хэрэгтэй ту... эд зүйлэй бараан ху... маанда тушаагданагүй. З... дукциин шанар муу, ху... шадай эрилтэ хангана... дэб үлүү ехэ гаргаша... лодоһон гаргагдана.

Шэнэ табан жэлэй хуга... тагай промышленность... үйлэдбэрилгые 1,7 дах... лүүлхэ ёһотой болоно. В... предприятинууд техниче... раа шэнээр зэбсэгжүүл... римаииинь шэнээр бари... Табан жэлэй түсэбөөр... зорилго дүүргэхын тула... дал гаргаха хэрэгтэй. Му... но-совет органуудай туһа... рэгтэй болоно. Сүхын а... водой сэбэрлэлгын... бариха асуудал ш... шухала. Захааминай оёд... рика, Бабушкин город... лой фабрика барилгада т... хүргөөгүй һаа, эдэ пр... нууд саг болзор соог... лалгада тушаагдажа... гээшэ. Эдэ предприяти... рилгые барилгын орга... лай түсэбтэ оруулхые гу...

Кировэй нэрэмжэтэ... һэльбэн заһабарилха... энэ жэлдэ дүүргэгдэхэ... жэлдээ 500 мянган паар... дараха фабрика баригда... хээр хараалагдаа. Таб... үедэ шэнэ үшөө хэдэн пр... бодхоогдохо ёһотой. Т... ажаллаха хүдэлмэри... байраар, хамтын байраар... асуудал шиидхэгдэ... Үдэдэ хамтын байра бар... хараалагдаад, харин мүн... һомологдоогүй байна. Энэ... да партиин обкомой туһ... рэгтэй юм.

ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА XXVII КОНФЕРЕНЦИ

ОНШОТОЙ МЭРГЭНЭЭР, ШАДАМАР БЭРХЭЭР ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ— ПАРТИЙНА ОРГАНУУДАЙ ГОЛ ЗОРИЛГО

КПСС-эй ОБКОМОЙ БА ОБЛАСТНОЙ ШАЛГАЛТЫН КОМИССИИН ТООСООТО ЭЛИДХЭЛНҮҮД ТУШАА ХЭЛЭҺЭН ҮГЭНҮҮД

...АМЖАЛТА ҺАЙН, ЗОРИЛГО ЕХЭ

Б. ЯМПИЛОВ, Буряадай Композиторнуудай союзай правлениин түрүүлэгшэ

...совет арад зонтой нэгэн ...манай искусство ба литера... хүдэлмэрилэгшэд ажалай ...жагсажа, съездын урда ...үдэрнүүдтэ эдэбхи үүсхэл... ажаллажа байна. Тиихэ ...өөһэдынгөө ажал ябуулга ...ниитэ үргэнэй урда тоосоо... байна.

...дүрбэдэхи жэлээ респуб... аймагуудаар литература ба ...ствын неделинүүдые үнгэр... заншалхай. Энэмнай, ...творческо хүдэлмэрилэг... ...шитын үмэнэ ажал хэрэг ...тоосоогоо хэһэн зүйл бо... ...Гадна манай композитор... ...уран зохёолшод, уран зу... ...искусствын мэдээжэ ажал... ...ад аймагууд болон горо... ...ходо аяншалжа, уулзалга... ...эмхидхэжэ байдаг болон...

...Ленинэй ордентэ оперо... ...дэй театрай творческо кол... ...һан Загарайн аймагай ...тай ехэ һонин уулзалга... «Театральный» гэжэ ...поездоор тус аймагай 700 ...хүн Улаан-Үдэ ерэжэ, «Агуу ...Ангара» гэжэ зүжэг хара... ...саа. Кабанскын, Улаан-...Үдэын аймагуудай хүтэлбэ... ...эд иимэ аяншалга хэхэ гэ... ...олжэ байна. Энэ үүсхэл ...кымнай бэшэшье аймагууд ...эдэбхитэйгээр дэмжэхэ бэзэ ...һанагдана.

...композиторнуудай союз тоосоо... ...творческо ба эмхидхэлэй горитой хүдэлмэри бүтээһэн байна. Союзнай дээдэ һургуули дүүргэһэн залуу нүхэдөөр яһала бэхижээ. Энэ үедэ Москвада хоёр дахин буряадай хүгжэмэй үдэшэнүүд үнгэргэгдэһэн, тэндэ Буряадай композиторнуудай ажал ябуулга үндэрөөр сэгнэгдэһэн байха юм.

Тоосоото үедэ Буряадай уран зохёолшод аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлжэ гараа. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэжэ байха үедэ шэнэ шэнэ, удха түгэлдэр уран зохёолнууд бэшэгдээ. Поэт Николай Дамдиновай «Минии багша Ленин», Исай Калашниковай «Разрыв-трава» гэжэ роман литература ба искусствын талаар республиканска шагналда хүртэһэн байна.

Уран зохёолшодой союз эмхидхэлэй ба творческо хүдэлмэри һүүлэй жэлнүүдтэ үргэнөөр ябуулаа. «Литературная среда» гэжэ уран зохёолшодой зүблөөн саг соогоо боложо, уран зохёолшодой шэнэ бүтээлнүүдые зүбшэн хэлсэнэ. Буряадай литературын шухала асуудалнуудаар хөөрэлдөө эмхидхэдэг болоо.

Тоосоото үедэ манай уран зураашадай союз тоогойнгоошье, шанарайнгаашье талаар яһала ургаа. Федерациин городуудаар эмхидхэгдэһэн элдэб выставкэнүүдтэ хабаадагшадай тоо жэлһээ жэлдэ олон боложо байна. Хабаровск, Владивосток, Эрхүү, Улаан-Үдэ болон Москвада эмхидхэгдэһэн выставкэнүүдтэ табигдаһан уран бүтээлнүүд ехэ һайн сэгнэлтэдэ хүртөө. Уран зураашад Дугаров, Сахаровская, Казанский, Москалев, Павлов болон бусадай хүдэлмэринүүд олониитыншье, выставкын комитедэйшье зүгһөө үндэрөөр сэгнэгдээ. Тиигэбэшье уран зураашадай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые тэмдэглэнгүй гаража болохоор бэшэ. Удха һулатай, темээ хүсэд гаргажа шадаагүй, мүнөө үеын байдал харуулһан уран зурагууд хомор. Бэшэшье дутагдалнууд бии.

Республикын творческо эмхинүүдэй, соёл культурын эмхи зургаануудай үмэнэ ехэшье, харюусалгатайшье зорилгонууд хүлеэжэ байна. Культурын министерство, композиторнуудай, уран зохёолшодой ба уран зураашадай союзууд өөрынгөө хэрэгтэ харюусалгатайгаар хандажа, үргэниитын ургажа байгаа оюун бодолой эрилтые гүйсэдөөр хангаха хэмжээ абаха байһаниинь дамжаггүй.

Үнгэрһэн жэлнүүдэй дүнгүүдые шэнжэлэн хараад үзэхэдэ, республикымнай хүдөө ажахы зүб замаар дабшажа ябана гэжэ хэлэлтэй. Хэһэн хүдэлмэриингөө дүнгүүдые, юһэдэхи табан жэлэй зорилгонуудые мүнөөдэр зүбшэн хэлсэжэ байха зуураа, КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдэй проектээр табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын тула юу хэхэ хэрэгтэйб, ямар гол асуудалдаа онсо анхарал хандуулхаб гэжэ харабал, кадрнуудта анхархаар гэжэ һанагдана.

Социалис байгуулалтын бүхы шатануудта манай партиин ажал ябуулгада кадрнууд гол анхарал татадаг байна. «Кадрнууд бүхы юумые шиидхэхэ» гэһэн уряа үгэнүүд мүнөөшье удхаяа алдаагүй. Кадрнуудые зүбөөр хубаарилан табижа, тэдэнэй бэлиг шадабариие, дүй дүршэлые зүбөөр элсүүлжэ шадабал, хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудта амжалта түйлажа болохо байһаниинь элитэ.

Партиин XXIII съездын болон ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, областной партийна организаци хүдөө ажахын органууд республикынгаа колхоз, совхозуудые хүтэлбэрилэгшэдөөр, мэргэжэлтэдээр бэхижүүлхэ, тэдэниие һургаха, даалгагдаһан хэрэгтэе харюусалга ехэтэйгээр хандахаар хүмүүжүүлхэ гэжэ нилээд оролдоһон байна. Мүнөө үедэ хүдөө ажахын министерствын харьяата ажахынуудта 3520 мэргэжэлтэд хүдэлнэ. Гансахан колхоз, совхозуудта 2660 мэргэжэлтэд бии, тэрэ тоодо 1000 гараниинь дээдэ эрдэмтэй. Дундаа зэргээр совхоз бүхэндэ 27,1, колхоз бүхэндэ 14,7 мэргэжэлтэ хүрэнэ.

Тоосоото үедэ нилээд олон мэргэжэлтэд совхозой директорээр, колхозой түрүүлэгшээр, отделениин эрхилэгшээр дэбжүүлэгдэжэ, шадабаритай хүтэлбэрилэгшэд байһанаа олониинь харуулаа.

Конференциин хүдэлмэриин забһарлалгын үедэ делегадууд һонин ном һудар, хэрэгтэй бэшэшье юумэнүүдээ худалдан абажа урдинэ.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

КАДРНУУД—ШИИДХЭХЫ ХҮСЭН

В. Б. САГАНОВ, БурАССР-эй хүдөө ажахын министр

Манай кадрнууд орёо бэрхэ зорилгонуудые шиидхэнэ. Тиимэһээ тэдэнэр саг үргэлжэ мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ уялгатай.

Республика дотор хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые бэлдэдэг һургуулинууд олон. Буряадай хүдөө ажахын институтда 3200 студентнүүд, тэрэ тоодо манай республикаһаа 2170 хүн һуралсадаг. Хүдөө ажахын хоёр техникумдэ 2370 хүн һурадаг. Мүн хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы кадрнуудые һургаха техникум бии. Хүдөө ажахын институдай дэргэдэ хүнүүдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ факультет хүдэлнэ. Энэ факультедтэ һүүлэй дүрбэн жэлэй туршада ажахынуудай 834 хүтэлбэрилэгшэд болон дээдэ эрдэмтэй мэргэжэлтэд һуража гараа. Кадрнуудай мэргэжэл дээшэлүүлхэ һургуули 3111 хүн дүүргээ.

Электрын элшэ хүсэн хүдөө ажахын үйлэдбэридэ гүнзэгыгөөр нэбтэрэн ороо гэжэ партиин обкомой тоосоото элидхэл дотор хэлэгдэнхэй. Мүнөө үедэ колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин бүхы хубинуудта хэдэн арбаад мянган электромоторнууд, түхеэрэлгэнүүд хүдэлгэгдэнэ, һүүлэй үедэ электрын хүсөөр хүдэлдэг пеэшэнүүд болон котелнууд бии болонхой. Теэд ажахынуудтамнай инженер-электригүүд гэжэ байхагүй. Тиимэһээ Зүүн-Сибириин технологическа институтда хүдөө ажахые электрижүүлхэ тусхай факультет нээхэ асуудал СССР-эй дээдэ ба тусхай дунда һургуулинуудай министерствэдэ табиһан байнабди. Зүгөөр энэ асуудал шиидхэгдээгүй байһаар.

Хүдөө ажахыда трактор, машинануудай жэл бүри олошоржо байһан энэ сагта механизаторнуудые һурган бэлдэхэ гээшэ эгээн шухала зорилго болоно. Манай республикада хүдөөгэй техническэ мэргэжэлэй 9 училищи бии. Эдэ училищинуудые табан жэлэй туршада 800 шахуу механизаторнууд болон бусад мэргэжэлтэд дүүргэжэ гараа. Гадна колхоз, совхозуудта 2300 хүн механизаторай мэргэжэлдэ һургагдаа. Тиигээшье һаа, колхоз, совхозуудта механизаторнууд дуталдажа байһаар.

Илангаяа ургаса хуряалгын үедэ механизаторнууд олон дуталдадаг. Яруунын, Хэжэнгын, Сэлэнгын, Хоринн, Хурамхаанай аймагуудта тус бүридэнь 400, тэрэнһээ дээшэ механизаторнууд дуталдадаг байха юм. Бүхы республика дотор ургаса хуряалгын үедэ мүнөө 3672 механизатор дутана.

Иимэ байдалые һайжаруулхын тула партийна, советскэ органууд, хүдөөгэй коммунистнууд хэмжээ абаха, механизаторнуудые нэгэ газартань удаан хүдэлгэхэ гэжэ оролдохо болоно. Тиихынгээ хажууһаар хүдөөгэй техническэ мэргэжэлэй училищинуудые үргэдхэхэ, тиимэ училищинуудые аймаг бүхэндэ эмхидхэхэ шухала гэжэ һанагдана.

...АЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ ТҮШЭГЛЭН

Г. Д. БОНДАРЕНКО, авиазаводой парткомой секретарь

...одой бүхы коллективэй эдэб... ...алтэйгээр ажаллаһанай, В. И. ...100 жэлэй ойн хүндэлэлэй ...мурысөөнэй үедэ полити... ...болон ажалай ехэ эдэбхи үүс... ...һанай ашаар амжалта түй... ...һан байна. Үнгэрһэн табан жэл ...коллективтэ ехэ илгаатай, ехэ ...жэлнүүд байгаа гэжэ ...маар.

...тийна организаци, партком, ..., дирекци заводой коммунист..., үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ ..., бии байгаа арга боломжо... ...элирүүлэн хэрэглэһэн, урда... ...дүүргэһэн байна. За... ...олонхи хүдэлмэришэд, илан... ...коммунистнууд социалис мүры... ...түрүү зэргэдэ жагсан ябажа, ...гөө табан жэлэй даабариие ...оонь урид дүүргээ. Манай ...тив бүхы дээрээ гүрэнэй тү... ...абаһан социалис уялгануу... ...татайгаар дүүргээ. 1970 ...-дахи кварталай үрэ дүнгөөр ...коллектив Бүхэсоюзна социа... ...сөөндэ эрхимлэжэ, СССР-эй ...нүүдэй Совэдэй болон ...-эй дамжуулгын Улаан туг... ...һэн байна.

...ехэ амжалтын өөрөө срээгүй ...ниинь мэдээжэ. Техническэ ...тэ түйлаха талаар бии байгаа ...боломжонуудаа элирүүлэн хэ..., һайн үрэ дүн түйлаабди ...хээр. Заводой инженерно-...техническэ хүдэлмэрилэгшэд энэ ...өөһэдынгөө хубита оруулха ...уялга абаа һэн. Партиин об... ...бюро заводой коллективэй энэ ...дэмжэн һайшааһан байгаа. ...эгээ нэгэ жэл үнгэрөө. ...техникэ, түрүү технологи нэб..., ажалай түрүү онол арга ..., урлан нарижуулгын ду... ...нүүдые үйлэдбэридэ нэбтэ..., 1970 оной хугасаада нэгэ ...473 мянган түхэригэй эко... ...ска алмалта хэгдэһэн байна. ...бһагуудай олонхи инженер, ...өөһэдынгөө уялгые үлүү... ...лэн дүүргээ. Заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй 20 процентнь жэлдээ абадаг салин хүлһэнһөө һураггүй ехэ алмалта үгэхэ дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэн юм.

Нэгэ жэлэй туршада хэһэн ажалаа согсолхо зуураа, заводой партийно-ажахын эдэбхитэд 1971 онойнгоо зорилго тодорхойлбо. Инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд научно-техническэ дэбжэлтэ түйлаха асуудалнуудые саашадань шиидхэхэ, тиигэжэ энэ жэлдэ нэгэ миллион 800 мянган түхэригэй экономическа алмалта үгэхэ дурадхалнуудые үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхэ гэжэ хараалба.

Манай коллектив үйлэдбэриингөө түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэтэй хамта, республикынгаа колхоз, совхозуудта туһаламжа хүргэжэ байгаа. Хүдөө ажахын үйлэдбэриие оньһожоруулха хэрэгтэ туһаламжа хүргэгдэнэ, мүн запасной частьнууд бэлдэгдэнэ.

Гэхэтэй хамта манай хүдэлмэридэ горитой дутагдал үшөө бии байһаар. Заводой бүхы цехүүд жэгдэ һайнаар хүдэлжэ шаданагүй. Бии байгаа түхеэрэлгэ, тэрэ тоодо бүтээсэ ехэтэй шэнэ техникэ хүсэд һайнаар ашаглагданагүй. Муу шанартай продукци гаргаха, ажалай журам эбдэхэ ушар үшөө бии. Эдэ дутагдалнуудые зайсуулха хэрэгтэ хүсэ шадал зорюулагдаһан байна.

КПСС-эй XXIV съездын үнгэргэгдэхэ энэ жэлдэ шэнэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллаха зорилго урдаа табяабди. Партийна организациин гол зорилго юуб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй дунда ябуулагдаха хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха, ажалай болон гүрэнэй журам бэхижүүлхэ хэрэг болоно. 1971 ондо коллективэймнай урда бүри орёо зорилго табигданхай.

ҺУРГУУЛИ ҮЙЛЭДБЭРИ ХОЁРОЙ ХОЛБОО БЭХИЖҮҮЛХЭ

В. С. ПОПОВА, Захааминай аймагай Михайловкын дунда һургуулиин директор

Эрдэм, техникын хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байһан мүноо үе сагта залуу үетэниие һургаха, хүмүүжүүлхэ гээшэ орёо нарин хэрэг болонхой. Мүнөө үедэ ажалаймнай шэнжэ шанар тад ондоо боложо байна. Тиимэһээ һургуулинуудые үйлэдбэритэй нягта холбоотой болгохо, һурагшадые мүнөө үе сагай эрдэмэй дээжээр зэбсэгжүүлхэ, тэдэндэ үйлэдбэриин дүршэл олгохо гээшэ тон шухала. Энэ үе сагтай зохилдуулан, һургуулинуудта шангa эрилтэ табигдана, һургуулинуудай һуралсалай программа хубилгагдаһан байна.

Мүноо үеын залуушуулай эрилтэ, дура сэдьхэлынь тад ондоо болонхой. Тэрэниие хараада абажа, һургуулинуудта тусхай кабинедүүд, факультедүүд бии болгогдожо, үхибүүдэй шадабари, хүсэл харалсажа һургадаг боложо байнабди.

Би хүдөөгэй һургуулида хүдэлнэб. Мүнөө үедэ хүдөөгэймнай һургуулинууд түхеэрэлгынгээ талаар хото городуудайхиһаа юугээршье дутахаяа болёо. Манай һургуулиин кабинедүүдтэ харуулан ойлгуулха болон техническэ түхеэрэлгэнүүд хүсэд бии. Багшанараймнай 60 процентнь дээдэ эрдэмтэй. Һургуулиимнай дэргэдэхи Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз уужам ехэ интернат баряа. Тиигэжэ үхибүүд байраар хүсэд хангагданхай. 9-дэхи, 10-дахи классуудай һурагшад жэл бүри Эхэ оронойнгоо түб хотонуудаар аяншалдаг заншалтай болонхой. Һуралсалай энэ жэлдэ хоёр класснай Ленинград, нэгэ класс—Ульяновск хото ошожо ерээ. Үнгэрһэн 7 жэлэй туршада Михайловкын бүхы залуу үетэн холын хото городуудаар аяншалаа.

Бидэнэр үхибүүдые ажалда дуратайгаар һургаха гэжэ оролдонобди. Ажалай аша туһые үгөөр хэлэжэ ойлгуулхынгаа хажуугаар, гараарнь хүдэлгэдэг, өөртөө хэрэгтэй юумыень хүүлэжэ һурганабди. Һуралсалай-туршалгын газар дээрэ тэдэнэр ажалладаг. Колхозой тарялан, мал ажал дээрэ хүдэлдэг. Һургуулида һуража байха үедөө ямар нэгэн мэргэжэл олжо абахаар һурагшад тэдэнэй түрэлхид зоригжуулагдадаг.

Энэ хүдэлмэри үхибүүнэй һургуулида ороһон сагһаа хойшо захалдаг. 7-дохи класс хүрэтэрөө тэдэнэр өөһэдынгөө эхэ, эсэгэнэрэй хэдэг хүдэлмэриин мэргэжэлтэй танилсана. 8-дахи класста тэдэнэр ямар нэгэн мэргэжэл шэлэжэ абадаг. Тэдэ үхибүүдтэй колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Санжиев, сортоучастогай агроном, зоотехник болон колхозой түрүүлэгшэ, бригадирнууд, врачнууд хэшээл үнгэргэдэг заншалтай. 1959 онһоо эхилжэ 9—10 классуудай һурагшад трактористын мэргэжэл шудалжа захалаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай һурагшад 7000 хони хайшалаа, 10 гектар дээрэ куузику ургуулаа, тиигэжэ гектарай 340 центнер ургаса хуряаһан байна. Мүнөө жэл ахалагша классуудай 99 һурагшад трактор, хүдөө ажахын машинануудые, агротехникэ болон мал ажалай мэргэжэл шудалжа байнхай.

Тиигэбэшье бидэнэрэй ажалда ехэ бэрхэшээлнүүд ушардаг. Һургуулимнай табан ондоо гэртэ байрладаг. Хүдөө ажахын кабинет түхеэрхэ газар байхагүй.

ҮЙЛЭДБЭРИИН АШАГ ҮРЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

Л. В. ПОТАПОВ, ЛВРЗ-гэй главна инженер

Һүүлэй үедэ заводой хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэриингөө арга боломжонуудые һулаар хэрэглэнэ, булад хайлуулдаг цехые үргэдхэхэ хүдэлмэриие удааруулна, үйлэдбэриин хүтэлбэрилгые нарижуулан һайжаруулха талаар тон зүб шүүмжэлэгдэһэн байха юм.

Ажахыгаа шэнэ ёһо гуримаар хүтэлбэрилдэг болоһоной ашаар заводнай табан жэлэй түсэб бүхы талаарнь дүүргэһэн байна. Тиигэбэшье завод дотор бии байгаа арга боломжонууд хүсэд хэрэглэгдээгүй. Иимэ сэгнэлтэ заводой партийна конференци дээрэ үгтөө һэн.

Мүнөө үедэ заводой хүтэлбэрилэгшэд капитальна барилгын ябасые хурдадхаха, заводой, техническэ хүтэлбэрилгые һайжаруулха, булад хайлуулдаг цехэй шэнэдхэн барилгые хурдадхаха талаар хэмжээн абтажа байнхай.

Һаяхан электрын хүсөөр хүдэлдэг түрүүшын пеэшэн ашаглалгада оруулагдаа. Булад хайлуулдаг цехтэ бүхыдөө иимэ дүрбэн пеэшэн табигдаха юм. Тиигэжэ тус цехэй үйлэдбэриин хүсэн хоёр дахин дээшэлхэ байна. Булад хайлуулагшадайшье ажал эрид хубилжа, ажал ехэтэй хүдэлмэри бүхыдөө оньһожоруулагдаха, автомат хэрэглэгдэхэ. Булад хайлуулгын хойноһоо приборнууд хинадаг болонхой.

Хүдэлмэреэ жэгдэ һайнаар ябуулдаггүй гэжэ маниие зэмэлдэг. Мүнөө үедэ эдэ дутагдалнууд усадхагдажа байнхай.

Вагоной комбинадай техническэ болон эмхидхэлэй асуудалнуудые шиидхэхэнь бүришье хүндэ юм. Мүнөө дээрээ машинануудай бүхы хубинуудынь нэгэн доро гарһаа гарадаг ушар байхагүй. Тиимэһээ машина бүхэниие заһабарилха, тэрээндэ запасной частьнууд олон хэрэгтэй болодог.

16 гаран жэл ашаглагдажа байһан түмэр вагонууд бүри удаан, ехээр заһабарилагдадаг. Тэрэ заһабарилга хэхын тула ажал ехэтэй орёо түхеэрэлгэнүүд хэрэглэгдэдэг. Вагонуудые оруулжа, хуушан шэрыень угаахын, шалыень һэлгэхын тула томо ехэ байра хэрэгтэй. Теэд мүнөө дээрээ вагоной комбинат тиимэ байрагүй байһаар. КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдые зүбшэн хэлсэжэ байха зуураа, бидэнэр вагоной комбинадые шэнэдхэн заһабарилха дурадхалтайгаар зам харилсаанай министерствэдэ хандаһан байнабди. Заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хүсөөр вагон заһабарилха зохид шэнэ арга зохёогдоо һэн. Тиигэжэ вагонуудые түргэнөөр, һайнаар заһабарилха аргатай боложо байнабди.

Техническэ дэбжэлтые хурдадхахын тула инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үүргые бүри ехэ болгохо талаар заводто нилээд хүдэлмэри хэгдээ. Тэрэнэй ашаар заводой ИТР-эй эдэбхи үүсхэл нилээд дээшэлһэн байха юм. Заводнай 1970 ондо абаһан социалис уялгаяа дүүргээ. Ажалаа эрдэмэй ёһо гуримаар эмхидхэдэг болоһоной, шэнэ техникэ болон техническэ шэнэ зохёолнуудые хэрэглэһэнэй ашаар ажал оньһожоруулга 13 процентээр дээшэлээ. Тэрэнэй экономическа ашаг үрэнь 2253 мянган түхэригтэ хүрэнхэй.

1970 ондо эмхидхэлэй-техническэ 94 хэмжээнүүд бэелүүлэгдэжэ, шэнэ техникэ хэрэглэгдэжэ, 358 мянган түхэригэй ашаг үрэ абтаа.

Мартын эхеэр заводтомнай техническэ конференци зарлагдажа, тэндэ инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд шэнэ уялгануудые абаха байна.

Продукциин шанар һайжаруулха талаар нилээд хүдэлмэри хэгдээ. Голодоһо гаргагдаһанһаа боложо, гарзада оролго худалдагдаһан продукциин нэгэ түхэриг бүридэ 1,9 процентээр бага болоо. Мүн худалдагдаһан продукциин голодоһондо оролго 10,9 процентээр доошоо ороо. Эдэ бүгэдэ зам дээрэ аюулай ушарха ябадалые нилээд сараһан байха юм.

КОМСОМОЛ, ЗАЛУУШУУЛАЙ ХУБИТА

М. Ф. МАХАНОВ, ВЛКСМ-эй обкомой 1-дэхи секретарь

...ническэ комсомол ажалай бүхэ... ...вахтада жагсаад, партиин ...съездэ өөһэдынгөө бэлэг бэл... ...байнхай. Залуушуул залуу ...нгаа эрмэ зориг, хүсэл эр... ...ые Эхэ оронойнгоо аша туһа... ...рюулна, зорюулхашье байна.

...залуу хүдэлмэришэдэй, механиза..., һаалишадай, хонишодой, ...ондоо мэргэжэлтэйшүүлэй бэлэд... ...шадабари дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ...анхарал хандуулагдана. Энэ арга... ...һайшаалтай, дэмжэмээр гээшэ. ...ын хүтэлбэрилэгшэд залуу мэр... ...шэдэй бэлэдхэл шадабаряа ...үүлхэ хэрэгтэнь туһаламжа ..., тэдэнэй дунда ёһотой соци... ...мүрысөө дэлгэрүүлхэ гэжэ найд...

...Бүхэсоюзна ударна барилга гэжэ ...гдоһон Сэлэнгын целлюлозно-...ын комбинат республика дотор ...баригдажа байна. Мүн респуб..., аймагай ударна барилга гэжэ ...гдоһон ондоо объектнүүд ...баригдажа эхилһэн Галуута-...ай ГРЭС-ые 1971 онһоо Бүхэ-...ударна барилгануудай тоодо ...сахыень бидэнэр гуйһан байнабди. Манай энэ гуйлтые дээдэ органуудай дэмжэхэ байһандань найданабди.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха гээшэ комсомол, залуушуулай уялга мүн. Тиимэһээ хүдөө ажахын һалбаринуудта ажаллахаар залуушуулые эльгээжэ байхын тула али нэгэ ажалда залуушуулые һургуулинуудта мэргэжүүлхэ, һүүлээрнь хүдэлжэ эхилхэдэнь туһаламжа хүргэхэнь ехэ шухала гэжэ тоолонобди.

Бүхэсоюзна комсомолой суглаан. ленинскэ шалгалта, комсомол-залуушуулай физическэ болон дайшалхы-техническэ бэлэдхэлэй харалга, коммунис субботник гэхэ мэтэ шэнэ онол арга комсомолой ажабайдалда хэрэглэгдэжэ эхилээ. Энэ ехэ һайшаалтай хэрэг. Иимэ харалга, суглаануудай үедэ комсомолой организацинуудай дайшалхы бэлэдхэл, шадабаринь шалгагдажа байдаг, шиидхэгдэхэ ёһотой асуудалнуудта комсомол, залуушуулай анхарал хандуулагдадаг.

Физкультура болон спортые улам саашань хүгжөөхэ, тэрээндэ залуушуулые олоор хабаадуулха ехэ шухала. Харин спортивна түхеэрэлгэ, стадионууд республика доторнай үсөөн. Стадион Улаан-Үдэдэ бариха, хүнгэн атлетикын манеж, тамаралгын бассейн бариха тухай хөөрэлдөөнэй оло дахин болобошье, барилга үшөө эхилээдүй байһаар.

Эдир пионернүүд манай халаан гээшэ. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ пионерскэ организациин 50 жэлэй ой гүйсэхэ дүтэлөө. Тиимэһээ пионерскэ организацинуудай хүдэлмэри һайжаруулха, тэдэндэ туһаламжа хүргэхэ, Эхэ орондоо үнэн сэхээр, дуратайгаар эдиршүүлые хүмүүжүүлхэ гээшэ комсомолой уялга болоно. Комсомолой организацинуудые бэхижүүлхэ, кадрнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ дутагдал бии. Эдэ дутагдалнуудые усадхаха, залуушуулые зүбөөр хүмүүжүүлхэ, комсомолой эхин организацинуудые бэхижүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдаһан хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулнабди саашадаашье ябуулха байнабди.

МҮРЫСӨӨ ҺАЙНААР ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ

Л. С. АСЕЕВ, Буряадай облпрофсоведэй түрүүлэгшэ

Съездын урда тээхи суглаанууд дээрэ хүдэлмэришэд, колхозниигууд, интеллигенци дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абажа, түрэл Коммунис партидаа үнэн сэдьхэлһээ дуратай байһанаа гэршэлэн харуулаа. Техническэ дэбжэлтын хүсые али болохоор ашаглаха, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхын тула бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ, продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулха, шанарыень һайжаруулха асуудалнууд тэндэ абтаһан уялгануудай гол удхань болоһон байха юм.

Республикын профсоюзна организацинууд партийна комитедүүдэй хүтэлбэри доро ябажа, ажалшадые түсэб, социалис уялгануудаа дүүргэлгэдэнь ударидаха талаар хүдэлмэреэ зарим тэды һайжаруулһан байна.

Мүнөө үедэ социалис мүрысөөндэ 258 мянган хүн, коммунис ажалай түлөө 59200 хүн тэмсэнэ.

Съездын урда тээхи мүрысөөндэ эхи табиһан прибор бүтээлгын заводой, нарин сэмбын фабрикын, Саяанай совхозой коллективүүдэй эдэбхи үүсхэл республикын бүхы ажалшадай дунда дэмжэгдээ һэн. Мүнөө үедэ съездын хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэлэн уялга абаагүй коллектив үгы гэжэ байхагүй.

«Забайкаллес» комбинадай коллектив съездын нээгдэхэ үдэр хүрэтэр түсэбһөө гадуур 25 мянган кубометр модо, 5000 кубометр амһарта гаргаха гэжэ шиидэнхэй. тайрагдаһан модо, 500 кубометр «Теплоприбор» заводой коллектив урлан нарижуулга үйлэдбэридөө хэрэглэһэнэй ашаар 100 мянган түхэриг алмаха гэжэ үгөө үгэнхэй. Цементын заводой мастер Кравцовой халаан съездын урда тээхи эдэ үдэрнүүдтэ ажалай вахтада жагсажа, ажалай бүтээсэ эрид дээшэлүүлхэ, эрхим шанартай продукци гаргаха гэһэн уряатайгаар республикынгаа бүхы ажалшадта хандаһан байна. Локомотивна депогой машинистнууд съездын нээгдэхэ үдэр алмаһан түлишөөрөө ажаллаха юм.

Үдэр ерэхэ бүри КПСС-эй XXIV съезд ойртожо, республикын предприятинуудта ажалай эдэбхи үүсхэл улам дээшэлнэ. Олохон предприятинуудта түйлаһан амжалтанууд тухайгаа XXIV съездэ эльгээгдэхэ рапортда гар табихын түлөө мүрысөөн захалаа. Мүн КПСС-эй XXIV съездын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө бүхы коллективээрээ оролдоно.

Москвагай, Ленинградай коллективүүдэй жэшээгээр олохон предприятинууд хүдөө нютагуудта шефскэ туһаламжа хүргэхэ холын хараата түсэбүүдые табинхай. Иимэ табан жэлэй түсэб «Теплоприбор» заводто табигданхай.

«Электромашина» заводто хүдэлдэг газартаа ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ өөрын түсэб 50 гаран хүдэлмэришэд зохёонхой.

Хүдэлмэришэд болон албахаагшад бүхы юумэндээ алмалта, арьбалалта хэхэ гэжэ оролдожо байнхай. Энэнь айхабтар ехэ гүрэн түрын удха шанартай гээшэ. ВЦСПС-эй президиумэй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай шиидхэбэриин ёһоор, 1970 оной ноябрьһаа 1971 оной июль хүрэтэр үйлэдбэриин арга боломжонуудые хэрэглэхэ, алмалта хэхэ бүхэсоюзна олониитын харалга үнгэрхэ байна.

Энэ харалгада олохон предприятинууд, эмхи зургаанууд, колхоз, совхозууд оролсожо, түрүүшынгээ дүнгүүдые согсолжо байнхай.

Тиигэбэшье, социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ дутагдалнууд олон ушарна. Тэрэниие усадхаха талаар профсоюзна организацинууд горитой оролдохо болоно.

Мүнөө үедэ социалис уялгануудые абахадаа, экономическа талапаань һайса тооложо үзэнгүйгөөр, үсөөхэн хүтэлбэрилэгшэд тэрэниие тодорхойлоод, олон зоной дунда зүбшэн хэлсэнгүйгөөр үнгэршэдэг буруу ябадал үзэгдэдэг. Мүрысэгшэдэй хүдэлмэриин дүн саг үргэлжэ согсологдодоггүй, зарим предприятинуудай, бригадануудай гээгдэлдэ ороһоной ушар шалтагаан һайса шэнжэлэн үзэгдэдэггүй, тэдэндэ бодото туһаламжа үзүүлэгдэдэггүй муутай.

Гүрэнэй түсэб болон социалис уялгануудые саг соонь бэелүүлхын тула хүдэлмэришэдтэ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха арга, эрхэ байдал олгохо шухала. Ажал дээрэ хүдэлмэришэдэй байдалые һайжаруулха талаар нарин сэмбын фабрикын, судна бүтээлгын заводой, Байгалай лесобазын, Кабанскын совхозой хүтэлбэрилэгшэд саг үргэлжэ ехэ хүдэлмэри ябуулдаг гээшэ.

Ивановска областиин камвольно комбинадай хүдэлмэришэд сүлөөтэй сагаа хүхюун сэнгэлигээр үнгэргэдэг болонхой. Тэдэнэр амаралтынгаа үдэр паркда ошожо, элдэб янзын аттракционуудта наадана. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комбинадай хүдэлмэришэн Лида Петрик.

ТАСС- фотохронико.

ГУТАҺАН ЭДЕЭНЭЙ ХОРОН АЮУЛТАЙ

ЭЛҮҮР ЭНХЫН БУЛАН

Ямаршьегүй элүүр байһан хүн аад, гэнтэ тамир шэнээгээ алдан, зосоонь бөөгнэхэ, бөөлжэхэ, бэень шэшэржэ, хэтэржэ өрхэдөө мэдээ алдадаг. Иимэ аюултай хүндэ үбшэн гутаһан хоол эдиһэнһээ ехэнхидээ хүрэдэг юм. Теэд нэгэ тогоонһоо амсаһан аад, зарим нэгэниинь үбшэлөөд, бусадынь юундэ ядагшьегүйб? Ямар шалтагаанһаа эдеэ хоол гутажа, хоротой болоноб? Хайшан гэжэ хүнэһэ хоол арюудхаха, хоро шарыень үгы болгохо арга бииб? Иимэ асуудалтайгаар бүлэг уншагшад редакцидамнай хандаһан, харюуень газетынгаа хуудаһанда бэшэхыемнай гуйһан байгаа.

Манай корреспондент республикын санитарно-гэгээрэлэй байшангай хүдэлмэрилэгшэдтэ хандажа, тэдэ асуудалнуудта харюусахыень гуйба.

Врач-бактериолог И. Д. Егоровагай харюу эндэ толилбобди.

Хуушарһан, муу хадагаламжада байһан мяханай, загаһанай, колбасагай, салын кислородой нэбтэрдэггүй зузаан таладань, бүтүү консервэ соо ботулизмын микроб (хорото бодос) бии болодог. Хүнэһэнэй заримандa микробууд үдөөд, ондоо тээнь сэбэр байжа болохо. Тиимэһээ үбшэлөөшэ хүнтэй хамта эдеэлһэн аад, хүнэһэнэй гутаагүй хубиие эдиһэн хүнүүд элүүр гарасалдадаг байна. Тингэбэ ялабашье, бэеэ һэргылхэ шухала. Хоротой гэжэ тодорһон эдеэ хоол саашадань хэрэглэжэ болохогүй.

Гутаһан консервэ хүнэй бэедэ илангаяа аюултай. Зэдын аймагта нэгэ айлай үхибүүн гэнтэ бөөлжөөд үхэшэжэ, ехэ гашуудал болоһон юм. Ямар шалтагаанһаа тиимэ юумэн болооб гэжэ шалгахада, гутаһан консервэ эхэнь мэдэнгүй эдюулһэн байшоо. Магазинһаа консервэ абахадаа һайса адаглаха, энэм эндэ тэндээ бүлхынхэй, балсынхай бэшэ аабза гэжэ лаблаха шухала. Шэл амһартатай консервын хабхагай бүлхыһэн, түмэр баанхатай консервын алишье талынь газаашаа түригдэһэн байгаа һаань, бусаалха хэрэгтэй. Тиимэ консервэ дотор хорото бодосууд үдөөд, консервэ түхэлөө алдаһан байдаг. Тиигэжэ муу болоһон консервэнүүд наймаанһаа хурягдаха зэргэтэй.

Мяха, загаһанай зүйл шадаал һаа хүрэнхэй байлгахые оролдохо ушартай. Тэдэнэй гэдхэн үедэнь элдэб хорото бодосууд шэбээлдэг. Үдэдэг шуу. Хоол хүнэһэндэ газааһаань муухай юумэнэй орохо, халдахагүйн тула сэбэр, хаалтатай, хабхагтай газарта хадагалха. Зэдэй, туулганай, цинкын хаг жэбэ хүндэ ехэ хоротой. Эдэ металлнуудаар хэгдэһэн, зайлагдаһан амһарта соо эдихэ юумэ буйлуулха, хадагалха хоригдоно. Түргөөр гутахаяа һанадаг эдеэ хоол (һү, хэршэһэн мяха, колбаса, торт, холодец гэхэ мэтые) удаан хадагалжа болохогүй. Уридшалан бэлдэгдээд үлэһэн эдеэ халаан татаад бэшэ, харин дахин бусалгажа, һайса шаража, тэрээн соо магад бии болоһон микробуудые үгы хэхэ хэрэгтэй. Табаг тогоогоо, кухни соохиёо халуун уһаар зайлажа, угаажа байха тон шухала.

Һү тарагаар, мяха шүлөөр дамжажа, малай элдэб халдабарита үбшэн хүндэ хүрэжэ болодог. Тиимын тула түүхэй һү уугаагүй, дутуу болгоһон мяха, үндэгэ эдеэгүй һаа һайн. Худалдаанда табигдаһан мяхан, һүн, үндэгэн гэхэ мэтэ заатагүй ветеринарна шалгалта гараһан тамгатай, үнэмшэлүүлһэн саарһатай байха ёһотой.

Ажаһуудалдаа ариг сэбэр байбал, муу шанартай эдеэ хоолһоо һэргылхэ эды тэды дүрим сахибал, гэдэһэ доторой үбшэндэ дайрагдаха, угайдхадаа гутаһан хүнэһэндэ хүнэй хордуулха ябадал ушархагүйнь лабтай.

Спорт

ХҮДӨӨГЭЙ ХУРДАН САНАШАД

Улаан-Үдын Октябрьска поселок шадар Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой һайндэртэ зорюулагдаһан мүрысөөндэ хаб а а д а г ш а д хоёр бүлэг боложо хубааараад, хоорондоо мүрысэһэн байгаа. Нэгэдэхи бүлэгтэ Улаан-Үдэ хотын гурбан районой, хүдөөгэй табан аймагай, нүгөөдэ бүлэгтэнь хүдөөгэй бусад аймагуудай спортсменүүд оруулагдажа, хоорондоо мүрысэһэн байна.

Эдэнэрэй дунда болоһон урилдаанда хүдөөгэй санашад һайн саг харуулжа, городой спортсменүүдые ахиһан байгаа. Эндэ Загарайн, Кабанскын аймагуудай спортсменүүд хоёр зайда урилдахадаа, түрүүшын хоёр һуури эзэлбэ.

Хоёрдохи бүлэгтэ урилдаһан эдиршүүл сооһоо Мухар-Шэбэрэй спортсменүүд бултанһаа һайн саг харуулба. Бэшүүрэй аймагай эдиршүүл хоёрдохи һуури эзэлһэн байха юм. Загарайн аймагай заһабарилга-барилгын участогай модошо дархан Николай Фролов, Ивалгын дунда һургуулиин 10-дахи класай һурагша Виктор Житихин гэгшэд хоёр бүлэгэй спортсменүүдэй дундаһаа түрүү һуури эзэлжэ, диплом болон үнэтэ бэлэгүүдтэ хүртэбэ.

О. ЦЫБИКОВ.

СУГЛУУЛАГДАМАЛ ШЭНЭ КОМА[НДА]

СССР-эй суглуулагдамал командын футболистнууд ээлжээтэ наадандаа бэлдэхэ зорилготойгоор январь һарада Болгари ошоһон юм. Юуб гэхэдэ, майн 30-да Москвада манай ороной суглуулагдамал командын футболистнууд Испаниин командатай наадаха болонхой. Тэрэнэй удаа Европын оронуудай дүрбэдэхи бүлэгтэ оруулагдаһан Хойто Ирландиин, Кипрэй футболистнуудтай уулзаха юм.

Ахалагша тренер болгогдоһон Валентин Николаев, тренер Николай Парамонов гэгшэд СССР-эй суглуулагдамал командын гэшүүдые һорёо мүрысөөндэ бэлдэжэ эхилэнхэй. Суглуулагдамал командын Софи ниидэхын урда тээ Валентин Николаевтай хөөрэлдэһэн байнабди.

— Урдаа табиһан зорилгоёо һайнаар ойлгоһон манай командын гэшүүд хаанашье ябахадаа, футбол тухайда, өөрынгөө команда тухайда һаналаа табижа ябадаг юм. Тиимэһээ бидэнэр Болгари ошоходоо үшөө һайн һорилго гаража, ехэ мүрысөөнүүдтэ бэеэ бэлдэхэ зорилготойбди. Пеле, Жаирзиньо, Ривелино, Беккенбауэр, Либуда, Мюллер болон бусадай дээдэ класай мастернуудай харуулһан эрхим һайн наадан, гоё һайхан техникэ энээндэ тобоймо гэршэ боложо үгэнэ.

Февраль һарын эхеэр СССР-эй суглуулагдамал командын гэшүүд Дунда болон Урда Америкын хотонуудай футболистнуудтай нүхэр ёһоной уулзалга үнгэргэхөөр ошоо һэн. Тиихэдээ Перу, Панама, Коста-Рика, Сальвадор, Мексикын суглуулагдамал командануудтай наадажа, дүй дүршэлтэйнь танилсаха зорилготой.

Һара шахуу саг соо Латиин Америкээр аяншалжа ерэһэн манай ороной суглуулагдамал командын гэшүүд өөһэд өөһэдынгөө клубуудта таража, оронойнгоо түрүү һууриин түлөө бэлдэжэ эхилхэ зэргэтэй. Энэнэй удаа, майн хорёодоор Испаниин командатай наадахын урда тээ дахин суглархa болоно.

Валентин Николаевай СССР-эй суглуулагдамал командада уриһан 20 футболист хэд бэ? Вратарьнууд —Виктор Банников («Торпедо», Москва), Леонид Шмуц (ЦСКА), Владимир Олейник («Спартак», Орджоникидзе), хамгаалагшад — Юрий Истомин, Альберт Шестернев, Владимир Капличный, Марьян Плахентко (бултадаа ЦСКА), Евгений Ловчев («Спартак», Москва), Ревaз Дзодзуашвили («Динамо», Тбилиси); хамгаалагшадай туһалагшад—Владимир Федотов, Николай Долгов (хоюулаа ЦСКА), Владимир Мунтян («Динамо», Киев), Николай Киселев («Спартак», Москва), Игорь Кульчицкий («Карпаты», Львов); добтологшод —Геннадий Еврюжихин, Владимир Эштреков (хоюулаа «Динамо», Москва), Борис Копейкин, Владимир Дударенко (хоюулаа ЦСКА), Гиви Нодия («Динамо», Тбилиси), Виталий Шевченко («Нефтчи», Баку) гэгшэд болоно.

Дурсагдаһан энэ список соо үнгэрэгшэ жэлэй намарай нааданда суглуулагдамал командада оруулагдаһан дүрбэн хүнэй нэрэ үгы. Тэдэнэй орондо Валентин Николаев табан футболистые нэмэжэ абаһан байна. Тэдэнэй нэгэн— шадабари ехэтэй вратарь Леонид Шмуц болоно. Тэрэ Мексикэдэ ошолсоошье һаа, нэгэшье нааданда хабаадалсаагүй. Суглуулагдамал командын шэнэ тренер нүгөөдүүл тухайнь өөрөө иигэжэ бодомжолно:

— Владимир Олейник гэгшые намда мэдээжэ мэргэжэлтэд Борис Набоков Алексей Калинин хоёр дурадхаа һэи. Тэрэ СССР-эй залуушуулай суглуулагдамал командын, мүн өөрынгөө клубай ворота һүүлэй хоёр нааданда шадамар бэрхээр хамгаалаа юм. Олейник ямаршье бүмбэгэ шадамараар абадаг, өөдөөшье, хажуу тээшээшье һүрэхэдөө солбон, хүнгэн,

Николай Долгов мүнөө 25 наһатай. Үнгэрэгшэ жэлэй май һара болотор тэрэ Орёл хотын «Спартак» командын гол хамгаалагшаар наадаһан юм. Би ЦСКА командада хамгаалагшад болон дунда линиин футболистнуудые бэрхэ, гол хамгаалагшы... үнинэй һэм. Долгов эг... шадабаритай спортсм... Тиимэл хадань тэрэн... лагдамал командадаа ... шаха хүсэлэнтэйб.

Владимир Эштреков ... дан хүлтэй, һайн добто... рэ талмайн нэгэ захаа... гоёо эмхидхэдэг бэшэ, ... талмай дээгүүр нишэ ... жэ байгаад нүхэдтөө ... оролдодог, эрмэлзэдэг, ... хые мэдэхэгүй футбол... Зүгөөр шэнээр эмхидх... циональна командада ... дын нааданай талаар ... дээжэ бэшэ футболис... Тиибэшье һаа, эдэнэр ... суглуулагдамал команд... һан юм. Эдэнэрнай хэд ... гол добтологшо. хамга... сүмэ сохин, добтолон ор... тай Борис Копейкин, му... хажуу талаар аад, хур... нөөр добтолдог Виталий ... Владимир Дударенко, ... Владимир Федотов гэгш... Владимир Федотов туха... үгэ тогтожо хэлэлтэй. ... рэгшэ жэл болотор ... ЦСКА командын гол доб... наадаһан юм. Тиихэд... өөрынгөө арга боломж... ряа гүйсэд харуулдагг... Валентин Николаев с... нүгөө һайн талыень об... юм. Мүнөө 27-той болоо... мир урдань оронойм на... футболист ябаһан Григо... товой хүбүүн юм. Тренер... рые дунда линидэ таби... гайнгаа ансамблиин дир... гоһон байгаа. Шэнэ уял... димир Федотов таараж... даяа урагшань гаргалса... хэдээшье эрхим добтоло... нэрээ алдадаггүй байһа...

Иигээд СССР-эй суг... мал команда һорилгоёо х... бэ гээшэ. Майн 30-да ... командатай түрүүшын ... үнгэргэгдэхэнь.

Олег ВИХ...
Михаил Ш...

САҺАНАЙ БАГАШЬЕ ҺААНЬ...

Манай Ярууна нютагта саһанай багашье һаа, «Урожай» бүлгэмэй совет һурагшадай дунда санаар түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөө үнгэргэбэ.

Мүрысөөнэй түрүүшын үдэр хүбүүд, басагад табан, эдиршүүл арбан километрэй зайда урилдаһан байна.

Эдиршүүлэй дундаһаа Гүндын дунда һургуулиин һурагша Толя Тулубаев, Нарһатын дунда һургуулиин Валерий Цыдыпов гэгшэд түрүүшын хоёр һуури эзэлбэ. Басагад сооһоо Эгэтын адагай һургуулиин һурагша Л. Бардуева эрхимлээ. Тэрэ 29 минута 20 секунда соо фиништэ ерээ.

Арбан километрэй зайда үнгэргэгдэһэн урилдаанда Гүндын, Нарһатын дунда һургуулинуудай һурагшад Щербаков, Сультимов хоёр эрхимлэбэ.

Хойто үдэрынь эдэнэрэй дунда эстафетэ дамжуулгын һонирхолтой мүрысөөн болобо. 4×3 гэһэн эстафетэ дамжуулгын урилдаанда басагад гаража, эдэнэрэй хоорондо шанга тулалдаан болоно. Эндэ зай бүхэнөө хурдан түргэнөөр гаталжа шадаһан Эгэтын адагай басагадай команда эрхим байшоо. Хүбүүдэй дундаһаа — Нарһатын дунда һургуулиинхид эрхимлээ.

Хоёр үдэрэй туршада үнгэргэгдэһэн мүрысөөнэй дүн гаргахада, Гүндын дунда һургуулиин команда эрхимлэжэ, аймагай «Урожай» бүлгэмэй дамжуулгын шанда хүртэһэн байна.

В. БАЙБОРОДИН.

АРБАН ГУРБАДАХИ САЛ[ИН]

«Родина» колхоз Хяагтынгаа аймаг соо түрүү аж... дай нэгэн юм. Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ т... табан жэлэйнгээ түсэб ажахын гэшүүд амжалтатай д... горитой олзо доход оруулһан байна. Хэрбээ тэдэнэр у... лынь нэгэ миллион 655 мянган түхэригэй олзо оруулһа... бал, харин үнгэрһэн жэлдэ 2,8 миллиондо хүрэбэ.

Колхозой олзо оршын ургахада, колхозниггуудташ... болоо. Колхозой малшад, таряашадта 13-дахи салингы... хан хубааба. Ивановска МТФ-гэй һаалишад Софья ... феева, Валентина Жарникова гэгшэд зуу гаран түх... адуулагшад Иван Степанов, Николай Лукьянов 2 зу... фермые даагша. Евсей Полонов 552 түхэриг, трактор... Полонов—611, бригадир Сергей Алемасов 794 түхэриг... байха юм.

КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдые зүбшэн... зуураа, Хяагтын «Родина» колхозой таряашад шэн... жэлдэ үшөө ехэ амжалта туйлахаар урмашан зоригж...

А. СУ...

ШУБУУШАДАЙ АМЖАЛТА

«Дружба» колхозой Еланска отделениин шубуушад Елена Евстафьевна, Вера Павловна Новокрещенныхтэн юһэдэхи табан жэлэй эхиндэ эрхим амжалта туйлаба. 1-дэхи квартал соо 50 мянган үндэгэ суглуулха гэһэн социалис уялгаяа тэдэнэр үлүүлэн дүүргэжэ, 73658 үндэгэ абаба. Тингэжэ нэгэдэхи кварталай түсэб һара хахад соо уридшалан дүүргэгдэһэн байна.

Март һарын түрүүшын арбан хоногто 3000 галуунай дальбараа инкубаторна станциһаа фермэдэ асарагдахань. Мүнөө жэл хамтадаа 80000 галуу шубуушад үсхэхэ зорилготой юм. Тиимэһээ галуунай үшөө хоёр фермэ түс ажахыда баригдажа байнхай.

Н. КУРТОШИН.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ХУУШАН ХАРАА БОДОЛОО БАРИМТАЛҺААР

«Холбоото Штадуудай 70-аад онуудай гадаадын политика» гэһэн бэшэгээр США-гай президент Никсон февралиин 25-да конгрессто хандаһан байна. США-гай гүрэнэй ажал ябуулгын элдэб талада хамаатай президентын хэдэн олон бэшэгүүд энэ хоёр зуу гаран хуудаһан дээрэ бэшэгдэһэн дэлгэрэнгы документээр түгэсхэгдэбэ.

Уласхоорондын асуудалнуудта американ правительство тусгаар анхарал хандуулаа. Президент конгрессто заншалта үгэ хэлээд хизаарлаагүй. Харин Никсон радио болон телевиденеэр үгэ хэлэжэ, олон миллион американецуудта сэхэ хандаһан байна.

Үргэн ехээр соносхогдоһон президентын үгэ хадаа республиканска захиргаан хоёр жэлэй турша соо засагые барижа байхадаа, уласхоорондын оршондо зарим амжалтануудые туйлажа шадаа гэжэ бүхы дэлхэй дээрэ, хамагай түрүүндэ американ арадта харуулха ёһотой байгаа. Гэбэшье США-гай гадаадын политикые һайн талаһаань харуулха бүхы оролдолгын гаргагдабашье, американ правительство шэнэ һанал бодолшье гарганагүй, өөрынгөө уршагта хараа шэглэлдэ ямар нэгэн хубилалта оруулхые хүсэнэгүй гэжэ Никсонэй бэшэгһээ эли боложо үгэнэ.

Холбоото Штадуудай гадаадын политика урда мэтэ «Никсонэй уршагта үзэл бодолдо» үндэһэлхэ гэжэ бэшэг дахяад лаблажа үгэнэ. Энэ һанал бодолые бодотоор бэелүүлгэ тэрэнэй империалис эзэрхэг түримхэй шэнжэтэй байһые бүхы дэлхэй дээрэ харуулаад байна. Американ гадаадын политикада «Никсонэй оруулһан туһа нэмэриин» хойшолонгуудые Индохитадай арадууд өөһэдынгөө гашуудалта дүй дүршэлһөө мэдэрнэ. Тингэбэшье Камбоджо ба Лаос шэнги бэеэ абанги оронуудта эсэргүүгээр зэбсэгтэ добтолго эмхидхэхэ өөрынгөө «эрхые» америкын президент баадхаһан зангаараа.

Уласхоорондын байдалай шахардуу болоһон, баһа нэгэ аюултай районой—Дүтын Зүүн зүгэй асуудалнуудта Никсон империалис хараа бодолтойгоор элитээр хандадаг байна. Теэд амгалан ёһоной гуримшуулга хэхые эрмэлзэдэг тухайгаа гоё гоё үгэнүүдые тэрэ радио болон телевиденеэр хэлэдэг болобошье, Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгада дайрагдаһан араб гүрэнүүдэй бэшэ, харин эзэрхэг түримхэй Израилиин талые тэрэ үнэндөө баридаг байха юм.

Американ правительство оройдоошье үгэдөө хүрэдэггүй гэжэ Никсонэй гадаадын политикын талаар бэшэг үшөө дахин харуулаа. Энэнь совет-американ харилсаанууд тухай тэрэнэй хэлэһэн үгэнүүдһээ илангала элеэр харагдана. «Американо-совет шэнэ харилсаа» тогтоохые, «һайнаар хэлсээ хэхые», «буу зэбсэг түхеэрэлгын гаргаша хороохые», «худалдаа наймаа үргэдхэхые», бусадшье юумэ хэхые президент ехэ бардамаар уряалһан байна бшуу. Гэхэ зуура, эдэ һайн хүсэлнүүдынь совет-американ харилсаануудай үдэр бүриин бодото дүршэлтэй, социалис оронуудта эсэргүүгээр һүйдхэлтэ ябуулгануудые үргэлжэлүүлхээр Холбоото Штадуудай һанаашалжа байһан тухай энэл бэшэг соогоо Никсонэй соносхоһонтой оройдоошье тааралданагүй.

Тиин, США-гай правительствын гадаадын политическэ программые шэнжэлжэ үзэхэдэ, уласхоорондын шахардуу шанга байдал һуларуулха зорилгоор гаргагдадаг хүсэлэл оролдолгодо ямаршье таатай туһа нэмэри оруулха байһаниинь энэ программаһаа харагданагүй.

БРЮССЕЛЬДЭ СИОНИС ХАРАТА ЯБУУЛГА ГАРГАГДАБА

Уласхоорондын сионизмын удамаршад Совет орондо харша ээлжээтэ харата ябуулгые Бельгиин ниислэл Брюссельдэ эмхидхэбэ. «Совет орондо һуудаг еврейнүүдые хамгаалха бүхэдэлхэйн конференци» гэдэг городой эгээн түбтэ оршодог Мадлен гэжэ зал соо февралиин 23-һаа 25 хүрэтэр болоһон байна. Энэ сугларалгада гол түлэб Холбоото Штадуудай болон Израилиин сионис организацинуудай түлөөлэгшэд хабаадаа. Совет арадай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаха энэ уршагта муухай һэдэлгые «СССР-эй еврейнүүдэй асуудал» шиидхэгдээгүй гэһэн хэбэртэй шууяа гаргажа, үнэхөөрөөл шухала асуудалнуудһаа дэлхэйн зоной анхарал һуларуулха зорилготой мэхэ гохо болоно гэжэ дэлхэйн үргэн олониитэ, тэрэ тоодо еврейнүүдэй түрүү үзэл бодолто олон организацинууд нэгэн һаналтайгаар сэгнэһэн байна. Жэшээлхэдэ, Аргентинэдэхи еврейнүүдэй соёлой организацинуудай мэдүүлгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ.

«Өөрынгөө расис политикаһаа дэлхэйн олониитын анхаралые һамааруулхын тулада, Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан ёһоной гуримшуулга хэхэ зорилгоор уласхоорондын организацинуудай гаргаһан шиидхэбэринүүдые дүүргэдэггүй байһанаа далдалхын тулада Израилиин правительство «совет еврейнүүдые хамгаалха конференци» эмхидхэһэн байна.

Советскэ Союзые хардаха гүрдэхые эрмэлзэхэһээ гадна, Брюссельдэхи эшэгүүритэ муухай харата ябуулга эмхидхэгшэд бодото зорилго урдаа табиһан байгаа гэжэ дэлхэйн олониитэ мүн лэ обёорһон байха юм. Израиль руу хамагай түрүүндэ сэрэгэй албанда татагдахаар наһанай эрэшүүлые олоор зөөлгэхын түлөө кампани шангадхаха зорилго суглаанда хабаадагшадай үмэнэ табигдаһан байгаа гэжэ Израилиин премьер-министр Гольда Меирэй Брюссельскэ суглаанда эльгээһэн бэшэг эли тодоор харуулна.

Брюссельдэхи сионис суглаа эмхидхэгшэдэй ба зоригжуулагшадай уршагта зорилгонууд израиль арадай өөһэдынь аша туһада оройдоошье тааралданагүй. Израилиин Коммунис партиин ЦК-гай пленумэй баталан абаһан тусхай шиидхэбэри соо иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Совет орондо эсэргүү хардалга гүрдэлгын кампани имагтал эб найрамдалай ба дэбжэлтын дайсадай аша туһада зорюулагданхай. «Нацистнуудай алан усадхалгаһаа олон миллион еврейнүүдые абарһан, гитлеровскэ зэрлиг дарлалтаһаа бүхы дэлхэйн арадуудые, харин еврей хүн зониие эзэмдэлгэһээ ба хосоролгоһоо абарһан Советскэ Союз үнэн зүб, бата бэхи эб найрамдал тогтоохын тулада өөрһөө дулдыдаха бүхы юумээ хэнэ. СССР гүнзэгы ехээр хүндэлэгдэхэ, баясхаланда хүртэхэ ёһотой» гээд шиидхэбэри соонь заагданхай.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

ПРАВДА БУРЯ[ТИИ]
МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕ[Р]

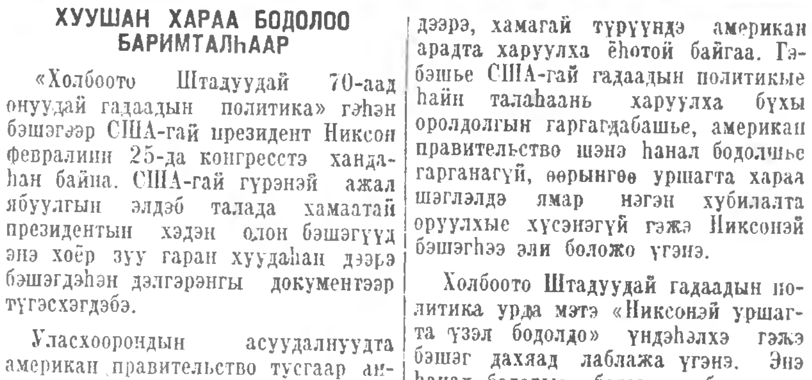

США-гай сэрэгэй частьнууд Япондо байрладаг. Америкын солдадуудай дунда Вьетнамда боложо байһан дайнда эсэргүү тэмсэл үргэдэжэ байна. Ивакун, Иокосука ба Итадзуке гэдэг сэрэгэй баазануудта солдадуудай организацинууд эмхидхэгдээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Вьетнамда боложо байһан дайнда эсэргүүсэһэн Америкын солдадууд казармынгаа дэргэдэ митинг хэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ХИЛЫН саанаһаа

Американ эзэрхэг түримхэй ябуулга үргэдхэгдэһөөр

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Лаостохи сэрэгэй ябуулгануудта американ пехотын подразделенинүүдэй хабаадалсадаг тухай мэдээсэлнүүдые лаблаха гү, али буруушааха тушаа корреспондентнүүдэй эрилтэ хэхэдэнь, Пентагоной түлөөлэгшэ Фридхейм иигэжэ мэдүүлээ. Лаос руу хуурай газарай хүсэнүүдые Холбоото Штадууд эльгээдэг. Лаосто «бэдэрэлгын ба абаралгын» ябуулга хэхын тулада эльгээгдэһэн американ сэрэгүүдэй отрядуудые хамгаалхын тулада американ пехото эльгээгдэнэ гэһэн хэбэртэйгээр мэдүүлжэ, американ сэрэгэйхидэй эдэ ябуулгануудые зүбтүүлхэ гэжэ Пентагоной түлөөлэгшэ оролдоһон байха юм.

Пехотын хүсэнүүд саашадаа Лаосой газар дээрэхи ябуулгануудта хэрэглэгдэхэ гээд Фридхейм мэдүүлээ, Лаосто-эсэргүү эзэрхэг түримхэй ябуулгаяа Холбоото Штадуудай улам үргэдхэжэ байһыень энэ мэдүүлгэнь гэршэлжэ үгэнэ.

Урдынгаа хараа бодол хубилгаагүй

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын һүүлшын амгалан ёһоной дурадхалнуудта Израилиин тусхай харюуе Израильһаа ООН-ой дэргэдэ байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшэ Текоа ООН-ой генеральна секретариин тусхай түлөөлэгшэ боложо Дүтын Зүүн зүгтэ ерэһэн Г. Яррингда февралиин 26-да дамжуулан үгөө.

Харюугай удхань нюуса байһаар. Зүгөөр Тель-Авивһаа абтаһан мэдээсэлнүүдһээ хаража үзэхэдэ, Израиль Яррингда ямаршье шэнэ юумэ мэдээсээгүй, Дүтын Зүүн зүгтэхи амгалан ёһоной гуримшуулгые урда мэтэ һаатуулха хүсэлэнтэй гэжэ эли боложо үгэнэ.

КАРАНТИНҺАА ТАБИГДАБА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Энэ оной февраль һарада ниидэжэ ошоһон «Аполлон-14» гэжэ замбуулинай онгосын экипажай гэшүүд Шепард, Рус, Митчелл гэгшэдтэ карантинай байраһаа гараха зүбшөөл үгтөө. Ниидэлгын урда тээхи карантиниие оруулалсабал, космонавтнууд 47 хоногой турша соо «медицинскэ хиналта доро» илгаатай һуугаа.

Тэдэнэр февралиин 26-да түрэлхид болон танилнуудтаяа түрүүшынхеэ уулзаба. Ассошиэйтэд пресс агентствын Хьюстонһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, һарада аяншалһанай ба удаан саг соо карантинда байһанай һүүлээр космонавтнууд бултадаа гэмгүй һайнууд.

СЭНХИ[Р] ЭКРАНУУДТ[А]

НЭГЭДЭХИ ПРОГРА[ММА]
УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА

...часһаа «Ши, орон соогуу... халнаш» гэһэн һурагша... рюулагдаһан дамжуулга. ... минутаһаа киноочерк. ... минутаһаа концерт. 19.1... нутаһаа «Соведүүд — а... дай засаг» гэһэн дамж... 19.40 минутаһаа «Конст... гэһэн телевизионно оче... часһаа телепанорама. 20.... нутаһаа «Осетинки» гэһ... левизионно фильм. 20.50 ... таһаа «Уласхоорондын ш... лэл» гэһэн дамжуулга. ... минутаһаа «Салават Ю... гэһэн уран һайханай фи...

Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Гор. Улан-Удэ типография управления по печати при Совете Министров БурАССР Н-03371. Заказ №...